

འབྲུག་གི་འབྲུག་སྐོན་བཅའ་ཡིག་དང་སྐྱིག་གཞི་
སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༩ ཅན་མ།

**PESTICIDES RULES & REGULATIONS
OF BHUTAN, 2019**

འབྲུག་གི་འབྲུབ་སྐྱོན་བཅའ་ཡིག་དང་སྐྱོག་གཞི་
སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༩ ཅན་མ།

**PESTICIDES RULES & REGULATIONS
OF BHUTAN, 2019**

མོན་མོན་ལྷན་ཁག་ཚལ་ལྷན་ཁག།
ROYAL GOVERNMENT OF BHUTAN
Ministry of Agriculture and Forests
Thimphu : Bhutan

སློབ་པོ།

MINISTER

ཡིག་ཁང་ MoAF/DoA/2018-19/ ༡༤༩

ལྷི་ཚེས་ ༠༡-༠༥-༢༠༡༩ ལུ།

།གཞུང་སྲོད་གསལ་བསྐྱབས།

༡ དེ་ནི་ འབྲུག་གི་འབྲུལ་སྐྱུར་བཅའ་ཁྲིམས་ ༢༠༠༠ ཅན་མའི་དོན་ཚད་ ༡༩.༡ པའི་ནང་གསལ་ མོན་མོན་ལྷན་ཁག་ཚལ་ལྷན་ཁག་ལུ་དབང་ཆ་གནང་ལྟེ་ཡོད་མི་དང་འབྲེལ་ བཅའ་ཁྲིམས་འདི་དེ་དགོངས་དོན་ཚུ་ ལག་ལེན་འཐབ་ནི་དེ་དོན་ལུ་ མོན་མོན་ལྷན་ཁག་ཚལ་ལྷན་ཁག་གིས་ འབྲུག་གི་འབྲུལ་སྐྱུར་བཅའ་ཁྲིམས་ལྷིག་དང་སྐྱིག་གཞི་ ༢༠༡༩ ཅན་མོན་ལུ་ དེ་འབྲེལ་གི་འབྲུལ་སྐྱུར་ལམ་སྟོན་དང་འབྲི་ཤོག་ཚུ་ མིང་གྲེལ་འབད་ཅེ་མིན།

བཅའ་ཁྲིམས་ལྷིག་གཞི་འདི་ ལྷི་ཚེས་ ༠༡-༠༥-༢༠༡༩ ལས་འགོ་བཟུང་ལྟེ་ བསྐྱར་སྲོད་འབད་དགོ་པ་དང་ ད་ཚུན་སྲོད་ཡོད་པའི་ འབྲུལ་སྐྱུར་ལམ་སྟོན་དང་འབྲེལ་བའི་ གསལ་བསྐྱབས་དང་ཡིག་ཚང་བཀའ་བཟུ་གང་རུང་ཚུ་ བཅའ་ཁྲིམས་ལྷིག་གཞི་འདི་གིས་ ཚམེད་གཏང་ཅེ་མིན།

འབྲུག་གི་འབྲུལ་སྐྱུར་བཅའ་ཁྲིམས་ལྷིག་གཞི་ ༢༠༡༩ ཅན་མའི་ནང་གསལ་ ལུ་འགན་སྲོད་ཡོད་མི་ འབྲེལ་ཡོད་ལས་སྡེ་ཡོངས་ ལྷིས་ བཅའ་ཁྲིམས་ལྷིག་གཞི་འདི་ ལག་ལེན་འཐབ་ནི་དེ་འགན་ཁུར་ཚུ་འབག་དགོ། ཞེས་རང་ལུ་གསལ་གནས་ལོ་མོ་མོ་གཞི་ ལྷི་ ༣ པའི་ཚེས་ ༢༥ ལུ།

(Signature)
ལེས་ཤེས་དཔལ་འབྱོར།

འདེའི་

- ༡། གཞུང་སྲོད་དུ་ལྷིང་མི་མེ་སྐྱོན་ཚེན་མཚོག་ལུ་ ལྷན་སྐྱོན།
- ༢། འབྲུག་གི་མི་མེ་ལྷིས་སྤྱི་སྐྱོན་པོ་མཚོག་ལུ།
- ༣། མི་མེ་སྐྱོན་པོ་སྐྱུར་རྒྱལ་ཡོངས་ལུ།
- ༤། གཞུང་དུ་ཚེན་ཡོངས་ལུ།
- ༥། ཅ་ལྷིས་ཅན་གྱི་ཡིག་ཚང་གི་འགོ་འཛིན་ཡོངས་ལུ།
- ༦། ཚོད་དཔོན་ཡོངས་ཁྱབ་ཡིག་ཚང་གི་ཚོད་དཔོན་ཡོངས་ཁྱབ་ལུ།
- ༧། རང་སྲོད་ལས་སྡེ་ཡིག་ཚང་གི་འགོ་འཛིན་ཡོངས་ལུ།
- ༨། རྒྱལ་གཞུང་འབྲུག་གི་བསྐྱུར་སྲུང་དམག་སྡེ་དེ་གཙོ་བོ་འཛིན་འགོ་དཔོན་ལུ།
- ༩། རྒྱལ་གཞུང་འབྲུག་གི་སྤྱི་སྲུང་དམག་སྡེ་དེ་གཙོ་བོ་འཛིན་ལུ།
- ༡༠། རྒྱལ་གཞུང་འབྲུག་གི་འགག་སྡེ་དེ་གཙོ་བོ་འཛིན་ལུ།

ལྷོ་ཁྲི་ལོ་

MINISTER

MoAF/DoA/2018-19/189

ལྷོ་ཁྲི་ལོ་ལྷན་ཁག་ལྷན་ཁུངས་
ROYAL GOVERNMENT OF BHUTAN
Ministry of Agriculture and Forests
Thimphu : Bhutan

May 1, 2019

GOVERNMENT NOTIFICATION

Subject: Pesticides Rules and Regulations of Bhutan, 2019

In exercise of the authority granted by Section 19.1 of the Pesticides Act of Bhutan, 2000; the Ministry of Agriculture and Forests hereby issue the Pesticides Rules and Regulations of Bhutan, 2019 including the Pesticides Guidelines and Forms for implementation of the provisions of the Pesticides Act of Bhutan, 2000.

The Pesticides Rules and Regulations of Bhutan, 2019 will come into force with effect from **1st May 2019** and shall supersede all previous notifications and office orders in relation to the use of pesticides.

All concerned agencies with assigned roles and functions as per the Pesticides Rules and Regulations of Bhutan, 2019 shall be responsible for implementation of the Rules and Regulations.

Yeshey Penjor

Copy:

1. The Hon'ble Prime Minister, Royal Government of Bhutan, Gyalyong Tshogkhang, Thimphu for kind information.
2. The Hon'ble Chief Justice, Supreme Court of Bhutan, Thimphu
3. All Hon'ble Ministers
4. All Hon'ble Government Secretaries
5. The Hon'ble Attorney General, Office of the Attorney General, Thimphu
6. All Heads of the Constitutional Offices
7. All Heads of the Autonomous Agencies
8. The Chief Operations Officer, Royal Bhutan Army, Thimphu
9. The Commandant, Royal Body Guards, Thimphu
10. The Chief of Royal Bhutan Police, Thimphu

དཀར་ཆག།

རྫོན།.....	1
ལེའུ་ ༡ པ།.....	3
སྲོན་བརྗོད།.....	3
མཚན་གནས།.....	3
ལུ་ཚད།.....	3
འགོ་འཇུག་སྐྱེ་ཚེས།.....	3
དབང་ཚད།.....	3
ཁྲིམས་ཡིག་གི་གོ་བ་ལེན་ལུགས།.....	3
ཆམེད།.....	5
འཇུག།.....	5
ལེའུ་ ༢ པ།.....	7
གཙུག་སྡེའི་སྐྱིལ་གྱི།.....	7
འབྲུལ་སྐྱེན་བཀོད་ཚེས།.....	7
འབྲུལ་སྐྱེན་བཀོད་ཚེས་ཀྱི་ཚད་ལྡན་གྱི་བུ་བའི་གནད་སྟོན།.....	9
བཀོད་ཚེས་ཀྱི་ལྷ་འགན།.....	9
བསྟར་སྟོན་འབད་མིའི་ལས་སྡེ།.....	11
ལེའུ་ ༣ པ།.....	17
སྐྱེ་ལྡན་འབྲུལ་སྐྱེན་བཅོ་སྐྱེ།.....	17
སྐྱེ་ལྡན་འབྲུལ་སྐྱེན་ཚུ་བཅོ་སྐྱེ།.....	17
ལེའུ་ ༤ པ།.....	21
གཞོན་འབྲུལ་བཀག་འཛིན་ལས་སྟོན།.....	21
རུས་རྒྱུན་གཞོན་འབྲུལ་བཀག་འཛིན་གྱི་ལས་སྟོན།.....	21
འབྲུལ་སྐྱེན་ཚུ་འབད་བཏོན་དང་ཁྲིམས་མཐུན་ཐོག་ལག་ལེན་འཐབ་ཐངས།.....	21

Table of Contents

PREAMBLE	2
CHAPTER 1	4
PRELIMINARY	4
Title	4
Extent	4
Commencement	4
Scope.....	4
Rules of Construction	4
Revocation/Cancellation.....	6
Fees	6
CHAPTER 2	8
INSTITUTIONAL ARRANGEMENTS	8
Pesticides Board.....	8
The Standard Rules of Procedures for the Pesticides Board	10
Functions of the Board.....	10
Implementing Agency.....	12
CHAPTER 3	18
MANUFACTURE OF BIO-PESTICIDES	18
Manufacture of Bio-Pesticides.....	18
CHAPTER 4	22
PEST CONTROL OPERATIONS	22
Regular Pest Control Operations	22
Cautious and Judicious Use of Pesticides.....	22

ཚོང་འབྲེལ་གྱི་གཞི་རྒྱ་འབྲུལ་བཀག་འཛིན་གྱི་ལས་སྟོན།	21
ཁྲིམ་འཁོར་འབྲུལ་སྐྱོན་བཀྲམ་སྟེལ།	25
ལེའུ་ ༥ པ།	27
འབྲུལ་སྐྱོན་བརྟག་དཔྱད་ཁང་དང་དབྱེ་དཔྱད་པ།	27
འབྲུལ་སྐྱོན་བརྟག་དཔྱད་ཁང།	27
འབྲུལ་སྐྱོན་དབྱེ་དཔྱད་པ།	27
འབྲུལ་སྐྱོན་བརྟག་དཔྱད་ཁང་གི་ལུ་འགན།	29
ལེའུ་ ༦ པ།	31
འབྲུལ་སྐྱོན་ཞིབ་དཔྱད་པ།	31
འབྲུལ་སྐྱོན་ཞིབ་དཔྱད།	31
འབྲུལ་སྐྱོན་ཞིབ་དཔྱད་པའི་དབང་ཚད།	31
འབྲུལ་སྐྱོན་ཞིབ་དཔྱད་པའི་ལུ་འགན།	33
གནས་ཚུལ་ཕྱི་ཁར་བཤད་ནི་ལས་བཀག་ཆ།	35
འབྲུལ་སྐྱོན་ཞིབ་དཔྱད་པ་གིས་ ཁྲིམས་འགལ་གྱི་འབྲུལ་སྐྱོན་ཚུ་བཙོན་ལེན་འབད་ནིའི་བྱ་སྐོའི་རིམ་པ།	35
ལེའུ་ ༧ པ།	37
འབྲུལ་སྐྱོན་དང་སྐྱེ་ལྗན་གྱི་འབྲུལ་སྐྱོན་ཚུའི་བདག་འཛིན་དང་འཛིན་སྟོན།	37
འབྲུལ་སྐྱོན་ཚུ་ བཤམ་འབྲེན་ ཚོང་སྐྱེལ་ བསལ་མཛོད་ འགྲེམས་སྟོན་ བཀྲམ་སྟེལ་དང་ སྐྱེལ་འབྲེན་འབད་ནི་ལས་	
བཀག་དམ།	37
སྐྱོན་སྟོན་སྐྱེལ་རྒྱུ་ལུ་འབྲེན་འབྲེན་ལུ་འཛིན་ལུ་ལོག་པ།	37
སྐྱེལ་འབྲེན་སྐྱེལ་སྐྱོན་སྟོན་སྐྱེལ་རྒྱུ་ལུ་འབྲེན་ལུ་འཛིན་ལུ་ལོག་པ།	37
འབྲུལ་སྐྱོན་བསལ་བཞག་སའི་གནས་སྟངས།	39
བཙུགས་སྟོན་ནང་ གསལ་ཤོག་དེ་བཙུག་ཚུ་དཔྱད་པ།	39
འབྲུལ་སྐྱོན་སྐྱེལ་འབྲེན་དང་བསལ་བཞག་	39

Commercial Pest Control Operations	22
Supply of Household Pesticides	26
CHAPTER 5.....	28
PESTICIDES LABORATORY AND ANALYST	28
Pesticides Laboratory	28
Pesticides Analyst	28
Functions of the Pesticides Laboratory.....	30
CHAPTER 6.....	32
PESTICIDES INSPECTOR	32
Pesticides Inspection	32
Powers of Pesticides Inspector	32
Functions of Pesticides Inspector	34
Prohibition of Disclosure of Information.....	36
Procedure to be followed by Pesticide Inspector for seizure of Illegal Pesticides	36
CHAPTER 7.....	38
HANDLING AND MANAGEMENT OF PESTICIDES AND BIO- PESTICIDES.....	38
Prohibition of Import, Sale, Stock, Exhibit, Distribute and Transport of Pesticides	38
Packing and Labeling.....	38
Manner of Packing and Storage while in Transit.....	38
Conditions for Storage of Pesticides.....	40
Leaflet to be contained in a Package.....	40
Transportation and storage of pesticides.....	40

འབྲུལ་སྐྱེན་གྱི་སྣོད་དང་ རོ་རྟུགས་ཁ་ཡིག་ དེ་ལས་ སྤྱར་རས་ཚུའི་ཡི་གེ་སྤྱར་བཀོད་འབད་ནི་ལས་བཀག་འཛུགས།	41
.....	41
འབྲུལ་སྐྱེན་ཚུའི་ཉེན་སྲུང་གི་ཚོང་བསྐྱུགས།	41
ལག་ལེན་མ་འཐབ་མི་དང་ལག་ལེན་འཐབ་ནིའི་ཚོས་གངས་ལས་བཟུལ་བའི་འབྲུལ་སྐྱེན་ཚུ་བཀོད་ཐངས།	41
.....	41
ལེའུ་ ༩ པ།	43
ཉེན་སྣོད་དང་ཉེས་ཚད།	43
བཀག་སྲུང་།	43
འབྲུལ་སྐྱེན་ཞིབ་དཔྱད་པའི་ཉེས་འཁྲི།	43
འབྲུག་གི་ཉེས་འགོལ་ཁྲིམས་དེབ་དང་འཁྲིལ་ཉེས་བྱ་དང་ཉེས་ཚད།	45
ཞི་བའི་ཉེས་བྱ།	47
.....	47
ལེའུ་ ༧ པ།	51
ཉེན་བཀག་དང་ཉེན་སྲུང་ཐབས་ལམ།	51
གསོ་བའི་བརྟག་ཞིབ།	51
མྱོ་འབྲུལ་སྐྱེན་གྱི་ཐབས་ལམ་དང་ བྱ་འཛོམས།	51
དབྱུགས་གཏོག་ལེན་གྱི་ཐབས་འཕྲུལ།	55
ལས་བྱེད་པའི་སྣོད་བརྟུན།	55
ལག་ལེན་འཐབ་ཚར་མི་འབྲུལ་སྐྱེན་གྱི་སྣོད་དང་ ཚོས་གངས་ལས་བཟུལ་བའི་འབྲུལ་སྐྱེན་བཀོད་ཐངས།	55
.....	55
ལེའུ་ ༡༠ པ།	57
སྤྱི་ཚོགས།	57
འཕྲི་སྣོན།	57
ངེས་ཚིག།	57
.....	57
བྱར་སྐྱུགས།	67
འབྲུལ་གྱི་རིམ་པ།	67
.....	67

Prohibition against Altering Inscription on Containers, Labels or Wrappers of Pesticides	42
Advertisement on Safety of Pesticides	42
Disposal of Unused and Obsolete Pesticides.....	42
CHAPTER 8.....	44
OFFENCES AND PENALTIES	44
Immunity.....	44
Liability of Inspectors.....	44
Offences and Penalties under the Penal Code of Bhutan.....	46
Civil Offences	48
CHAPTER 9.....	52
PRECAUTIONS AND SAFETY MEASURES	52
Medical Examination.....	52
First-Aid Measures and Antidote.....	52
Respiratory Devices.....	56
Training of Workers.....	56
Disposal of Used Packages and Obsolete Pesticides.....	56
CHAPTER 10.....	58
MISCELLANEOUS	58
Amendment.....	58
Definitions.....	58
SCHEDULES	68
SCHEDULE OF FEES	68

དོན་ཚན།

འབྲུག་གི་འབྲུཔ་སྐྲན་བཅའ་ཁྲིམས་ ༢༠༠༠ ཚན་མའི་ དོན་ཚན་ ༡༩ པའི་དགོངས་དོན་གྱི་དབང་ཆ་དང་
འཁྲིལ་ བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱི་དགོངས་དོན་ཚུ་ དོན་སྐྱོན་ཚན་སྟེ་ བསྟར་སྦྱོར་འབད་ནིའི་དོན་ལུ་ སོ་ནམ་དང་
ནགས་ཚལ་ལྷན་ཁག་གི་སློན་པོ་གིས་ འབྲུག་གི་འབྲུཔ་སྐྲན་གྱི་བཅའ་ཡིག་དང་སྐྱིག་གཞི་ ༢༠༡༩ ཚན་མ་
འདི་ ཆ་འཛོག་འབད་མ་ཨིན།

PREAMBLE

In exercise of the powers conferred under Section 19 of the Pesticides Act of Bhutan, 2000; the Minister, Ministry of Agriculture and Forests, Royal Government of Bhutan hereby formulate the Pesticides Rules and Regulations of Bhutan, 2019 for the effective implementation of the provisions of the Act.

ལེའུ་ ༡ པ། སྒྲིག་བརྗོད།

མཚན་གནས།

༡ བཅའ་ཡིག་དང་རྒྱིག་གཞི་འདི་ འབྲུག་གི་འབྲུལ་སྐྱོན་བཅའ་ཡིག་དང་རྒྱིག་གཞི་ ༡༠༡༩ ཚན་མ་ཟེར་
བརྗོད་དགོ།

ཁྱབ་ཚད།

༢ བཅའ་ཡིག་དང་རྒྱིག་གཞི་འདི་གིས་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ས་ཁྱོན་ཡོངས་ལུ་ཁྱབ་དགོ།

འགོ་འཇུག་སྐྱོད་ཚེས།

༣ བཅའ་ཡིག་དང་རྒྱིག་གཞི་འདི་ སོ་ནམ་དང་ནགས་ཚལ་ལྷན་ཁག་གི་བློན་པོ་གིས་ བསྟར་སྦྱོང་གི་
གསལ་བསྟགས་འབད་མི་ནང་གསལ་བཀོད་ཡོད་པའི་ ལྷན་ཚེས་ལས་འགོ་བཟུང་སྟེ་ བསྟར་སྦྱོང་
འབད་དགོ།

དབང་ཚད།

༤ བཅའ་ཡིག་དང་རྒྱིག་གཞི་འདི་གི་ ལག་ལེན་ཁྱབ་དབང་ཡོད་པའི་ལས་སྐྱོ་ དེ་ཡང་
(༡) རྒྱུ་ལྷན་གྱི་འབྲུལ་སྐྱོན་ཚུ་ བཅའ་ཡིག་དང་བཟོ་སྐྱོན་འབད་ནི།
(༢) བཟོ་སྐྱོར་འབྲུལ་སྐྱོན་ཚུ་ནང་འབྲེན་འབད་ནི་དང་།
(༣) བཟོ་སྐྱོར་འབྲུལ་སྐྱོན་དང་ རྒྱུ་ལྷན་གྱི་འབྲུལ་སྐྱོན་ཚུ་ ལག་ལེན་འཐབ་ནི་ ཚོང་འབྲེལ་འཐབ་ནི་
དང་ བཀོག་ནི་ཚུ་ཨིན།

ཁྱིམ་ས་ཡིག་གི་གོ་བ་ལེན་ལུགས།

༥ བཅའ་ཡིག་དང་རྒྱིག་གཞི་འདི་ནང་ རྒྱུ་ཚོག་གིས་ མང་ཚོག་ལུ་ཡང་ཁྱབ་ནི་དང་ རོ་ཚོག་གིས་ མོ་
ཚོག་ལུ་དང་ བཅུ་ཚུ་ཚུ་མཚུངས་སྟེ་ཁྱབ་དགོ།

CHAPTER 1

PRELIMINARY

Title

1. This Rule shall be called “The Pesticides Rules and Regulations of Bhutan, 2019”.

Extent

2. It shall apply to the whole of the Kingdom of Bhutan.

Commencement

3. It shall come into force from the date specified in the notification issued by the Minister for Agriculture and Forests for implementation of this Rules.

Scope

4. This Rule shall apply to any activity in relation to:
 - (1) Import and manufacture of bio-pesticides;
 - (2) Import of synthetic pesticides; and
 - (3) Use, sale and disposal of synthetic and bio-pesticides.

Rules of Construction

5. In this Rule, the singular shall include the plural and the masculine shall include the feminine and *vice versa*.

ཆམེད།

༤ བཅའ་ཡིག་དང་རྒྱུག་གཞི་འདི་ ལོག་ཆ་འཛོག་གྲུབ་ན་མ་གཏོགས་ འབྲུལ་སྐྱེན་དང་འབྲེལ་བའི་ ལམ་སྟོན་དང་ བན་སྐུལ་ རྩལ་བསྐྱེགས་དང་ བཀོད་རྒྱ་གཞན་ཚུ་ ཕྱིར་སྟོན་འབད་མི་ཚུ་ཆམེད་གཏང་མ་ཡིན།

འབྲུལ།

༥ བཅའ་ཡིག་དང་རྒྱུག་གཞི་འདི་ནང་ འབྲུལ་གྱི་རིགས་སྟོན་དགོང་ཡོད་མི་ཚུ་ ག་ཅི་རང་ཡིན་རུང་ འབྲུལ་གྱི་ལས་འཆར་དང་བསྐྱེན་ འབྲུལ་སྐྱེན་བཀོད་ཚོགས་ཀྱིས་ ཏུས་དང་ཏུས་སུ་ འཕྲི་སྟོན་ ཡང་ན་ བཀོད་རྒྱ་གཞན་མི་དང་འབྲེལ་དགོ།

Revocation/Cancellation

6. This Rule shall revoke any guidelines, notifications, circulars and orders issued in relation to matters concerning pesticides unless otherwise re-adopted.

Fees

7. Any fees payable under this Rules shall be prescribed in the schedule of fees, which may be amended and notified by the Pesticides Board from time to time.

ལུ་ ༡ པ། གཙུག་ལྷན་པའི་རིམ་སྒྲིག་།

འབྲུལ་སྐྱབ་བཀོད་ཚོགས་།

༡ སོ་ནམ་དང་ནགས་ཚལ་ལྷན་ཁག་གི་ གྲོན་པོ་གིས་ ཏུས་ཡུན་ལོ་ངོ་ལྔ་འམ་ ཡང་ན་ ལོ་ངོ་ལྔ་ལས་ ཏུས་ཡུན་སེང་ཚོགས་པའི་ བཀོད་ཚོགས་ཁྲི་འཛིན་ཅིས་ཏེ་ བཀོད་ཚོགས་ཀྱི་འཇུག་མི་ཚུ་ བསྐོ་བཞག་ གནང་དགོ། བཀོད་ཚོགས་ནང་ གཤམ་གསལ་གྱི་འཇུག་མི་ཚུ་ཚུད་པ་ཡིན།

- (༡) སོ་ནམ་དང་ནགས་ཚལ་ལྷན་ཁག་གི་དྲུང་ཚེན། ཁྲི་འཛིན།
- (༢) སོ་ནམ་ལས་ཁུངས་ཀྱི་འགོ་འཛིན། འཇུག་མི་དྲུང་ཚེན།
- (༣) སྒོ་ལོ་ལས་ཁུངས་ཀྱི་འགོ་འཛིན།
- (༤) འབྲུག་སོ་ནམ་དང་བཟུང་ཆས་ཁྲིམས་དོན་དབང་འཛིན་གྱི་འགོ་འཛིན།
- (༥) བསྐྱབ་རྒྱས་ལྷན་ཁག་འོག་གི་ཚོང་འབྲེལ་ལས་ཁུངས་ཀྱི་འགོ་འཛིན།
- (༦) གསོ་བའི་ལྷན་ཁག་གི་ མི་དམངས་གསོ་བའི་འཕྲོད་བསྟེན་ལས་ཁུངས་ཀྱི་འགོ་འཛིན།
- (༧) རྒྱལ་ཡོངས་མཐའ་འཁོར་གནས་སྤངས་ལྷན་ཚོགས་ལས་དོ་ཚབ་འཇུག་མི་ཅིག
- (༨) རྒྱལ་ཡོངས་སློབ་ཤིང་སྤྲུང་སྐྱོབ་ལྷན་པའི་ལས་རིམ་མདོ་ཚེན།
- (༩) དོན་ཚན་དང་འབྲེལ་བའི་མཁས་མཚོ་གཙུག་ །སློབ་ཤིང་གི་ནད་བརྟག་རིག་པ། འབྲུལ་སྐྱབ་རིག་པ། རང་བཞིན་མཐའ་འཁོར་གནས་སྤངས། རྟོན་སྤུམ་རིག་པ། སློབ་ཤིང་སྤྲུང་སྐྱོབ་ཐོན་སྐྱེད། ཞིབ་འཚོལ། ཟུར་བཞག་བརྟག་དཔྱད་ རང་བཞིན་དང་ནགས་ཚལ་ ། ལས་འཇུག་མི་དོ་ཚབ་ ཚུ་ དགོས་མཁོ་དང་བསྐྱབ་ཏེ་ བཀོད་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱབ་སྐྱོབ་དོ་སྦྱོར་དང་འཇུག་ ཁྲི་འཛིན་གྱིས་ བསྐོ་བཞག་འབད་དགོ།

༢ བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱི་བདག་སྐྱོང་ལས་བརྟེན་ འཕྲུལ་རིག་གི་བྱ་སྤྲུབས་མ་བདེམ་འཕྲོན་བའི་གནད་དོན་ དང་ བཅའ་ཁྲིམས་དང་བཅའ་ཡིག་དང་སྒྲིག་གཞི་འདི་ནང་ བཀོད་ཚོགས་ལུ་ ལཱ་འགན་སྒྲོན་མིའི་ ལས་རིམ་གཞན་ཚུ་འབག་ཞིའི་ནང་ བཀོད་ཚོགས་ཀྱིས་ སོ་ནམ་དང་ནགས་ཚལ་ལྷན་ཁག་གི་གྲོན་ པོ་ལུ་ བསྐྱབ་སྟོན་འབད་དགོ། འབྲུལ་སྐྱབ་བཀོད་ཚོགས་འདི་ འབྲུལ་སྐྱབ་དང་འབྲེལ་བའི་གནད་དོན་ དང་ བཅའ་ཡིག་དང་སྒྲིག་གཞི་གི་དགོངས་དོན་ཚུ་ ཐག་གཅད་མིའི་དབང་འཛིན་ཡིན།

CHAPTER 2

INSTITUTIONAL ARRANGEMENTS

Pesticides Board

8. The Minister, Ministry of Agriculture and Forests shall appoint members of the Board, including the Chairperson for a period of five years and may be extended. The Board shall consist of the following members:
- (1) Secretary, Ministry of Agriculture and Forests as Chairperson;
 - (2) Head, Department of Agriculture (Member Secretary)
 - (3) Head, Department of Livestock;
 - (4) Head, Bhutan Agriculture and Food Regulatory Authority;
 - (5) Head, Department of Trade, Ministry of Economic Affairs;
 - (6) Head, Department of Public Health, Ministry of Health;
 - (7) Representative from the National Environment Commission (NEC);
 - (8) Program Director, National Plant Protection Centre.
 - (9) Subject Matter Specialists (Representatives from Plant Pathology, Entomology, Environment, Weed Science, Plant Protection Products, Research, Plant Quarantine, Organic, Forestry, etc.), who shall be appointed on need basis by the Chairperson upon recommendation of the Board.
9. The Board shall advise the Minister, Ministry of Agriculture and Forests on technical matters arising out of the administration of the Act and to carry out such other functions assigned to the Board by or under the Act and its Rules. The Pesticides Board is the Authority to decide on matters related to pesticides and provisions of this Rule.

འབྲུབ་སྐྱེད་བཀོད་ཚོགས་ཀྱི་ཚད་ལྡན་གྱི་བྱ་བའི་གནད་ལྟོང་།

10 བཀོད་ཚོགས་ཀྱིས་ བཀོད་ཚོགས་ཞལ་འཛོམས་ཚུ་འགོ་འདྲེན་འཐབ་ཞིའི་དོན་ལུ་ བྱ་བའི་གནད་ལྟོང་།
 བཟོ་དགོ། འབྲུབ་སྐྱེད་བཀོད་ཚོགས་ཞལ་འཛོམས་འདི་ ལོ་རེ་ནང་ཚར་གཉིས་རེ་འཚོགས་དགོས་དང་
 ཞལ་འཛོམས་ནང་ འབྲུམ་མི་ཉུང་ཐག་ གསུམ་དཔུ་གཉིས་རེས་པར་དུ་ཚང་དགོ།

བཀོད་ཚོགས་ཀྱི་ལཱ་འགན།

11 བཀོད་ཚོགས་ཀྱིས་ གཤམ་གསལ་གྱི་ལཱ་འགན་ཚུ་འབག་དགོ།

- (1) གཞུང་ལུ་ རྐྱེ་ལཱ་གྱི་འབྲུབ་སྐྱེད་དང་ བཟོ་སྐྱོར་འབྲུབ་སྐྱེད་ཚུ་ མཁོ་སྐྱབ་དང་ནང་འདྲེན་འབད་ནི་
 ཚུ་ལུ་ བསྐྱབ་ལྟོན་འབད་དགོ།
- (2) གཞུང་ལུ་ བཟོ་སྐྱོར་འབྲུབ་སྐྱེད་བཟོ་སྐྱབ་འབད་ནི་ལུ་བསྐྱབ་ལྟོན་འབད་དགོ།
- (3) འབྲུག་ལུ་ ལག་ལེན་འཐབ་ཞིའི་དོན་ལུ་ རྐྱེ་ཤིང་སྤྱང་སྐྱོབ་དང་ རྐྱེ་ལཱ་ནང་སྐྱོང་ནི་ བྱགས་ཚལ་
 རྐྱེ་སྐྱོབ་ རྐྱེ་ལོར་སྤྱང་སྐྱོབ་ཚུ་འི་ དོན་ལུ་དང་ འགོ་བམིའི་གསོ་བ་ལུ་ རྐྱེ་ལཱ་འབྲུབ་སྐྱེད་འབད་ནི་
 བཀག་འཛིན་ཚུ་ཕེས་ཏེ་ བཟོ་སྐྱོར་འབྲུབ་སྐྱེད་དང་ རྐྱེ་ལཱ་འབྲུབ་སྐྱེད་ཚུ་འི་ཐོ་ཆ་འཛོག་འབད་ནི།
- (4) འབྲུག་ལུ་ དུག་ཅན་གྱི་ །འཛོམ་སྤིང་གསོ་བའི་ལས་ཚོགས་ དབྱེ་རིམ་། ཡ། ༡ པའི་ ཀ། ཡ།
 ༢ པའི་ ཁ། ཡ། དང་ Persistent Organic Pollutants ། འབྲུབ་སྐྱེད་ལག་ལན་འཐབ་
 ཞི་ལས་འཛོམ་ནི་ཚུ་རེས་བཏན་བཟོ་ནི།
- (5) འབྲུག་ལུ་ལག་ལེན་འཐབ་ཞི་ལས་བཀག་འཛིན་འབད་ནི་ དུག་ཅན་གྱི་བཟོ་སྐྱོར་འབྲུབ་སྐྱེད་ ཡང་
 བ་ རྐྱེ་ལཱ་འབྲུབ་སྐྱེད་ཚུ་འི་ གཞོན་ཉེན་གྱི་ཐོ་ཆ་འཛོག་འབད་ནི།
- (6) འབྲུག་ལུ་ རྐྱེ་ལཱ་གྱི་འབྲུབ་སྐྱེད་ བཟོ་སྐྱབ་འབད་ནི་ཚུ་འི་ཐོ་ཆ་འཛོག་འབད་ནི།
- (7) རྐྱེ་ལཱ་གྱི་བཟོ་སྐྱབ་པ་ཚུ་དང་ བཟོ་སྐྱོར་འབྲུབ་སྐྱེད་དང་ རྐྱེ་ལཱ་འབྲུབ་སྐྱེད་གྱི་ དབང་འཛིན་ཅན་
 གྱི་ཚོང་འབྲེལ་པ་ཚུ་འི་ཐོ་ཆ་འཛོག་འབད་ནི།
- (8) བཟོ་སྐྱོར་འབྲུབ་སྐྱེད་དང་ རྐྱེ་ལཱ་འབྲུབ་སྐྱེད་ཚུ་ མཁོ་སྐྱབ་དང་ བྱང་འདྲེན་འབད་ནི་ ཚོང་སྐྱུར་
 ལག་ལེན་འཐབ་ནི་ དེ་ལས་ བཀོག་ནི་ཚུ་དང་འབྲེལ་བའི་གནད་དོན་ཚུ་དང་ ཚུང་རྟོག་དེ་ལས་
 ཐག་ཚོང་ནིའི་མཐོ་གཏུག་དབང་འཛིན་གྱི་ལཱ་འགན་འབག་དགོ།
- (9) ཐོ་བཀོད་འབད་དེ་ཡོད་པའི་འབྲུབ་སྐྱེད་ཚུ་ལག་ལེན་འཐབ་ཞིའི་དོན་ལུ་ ཉེན་སྲུང་གི་ལམ་སྟོན་ཚུ་ཆ་
 འཛོག་གྲུབ་དགོ།

The Standard Rules of Procedures for the Pesticides Board

10. The Board may formulate its own rules of procedures for the conduct of the Board Meetings. The Pesticides Board shall convene meetings at least two times a year. A minimum two-third of the full members shall constitute the quorum of the Board.

Functions of the Board

11. The Board shall carry out the following functions;

- (1) Advise the Government on the procurement and import of synthetic and bio-pesticides;
- (2) Advise the Government on manufacture of bio-pesticides;
- (3) Approve list of synthetic and bio-pesticides for use in Bhutan including pesticides for plant protection, household use, forest protection, livestock protection and vector control in human health;
- (4) Ensure that highly toxic (World Health Organization Class I, II a, II b and Persistent Organic Pollutants) pesticides are prohibited from use in Bhutan;
- (5) Approve the negative list of other highly toxic synthetic or bio-pesticides prohibited from use in Bhutan;
- (6) Approve list of manufacturers of bio-pesticides in Bhutan;
- (7) Approve lists of foreign manufacturers and authorized dealers of synthetic and bio-pesticides;
- (8) Function as an appellate authority for any matters, dispute and decision related to procurement, import, sale, use and disposal of synthetic and/or bio-pesticides.
- (9) Approve safety guidelines for use of registered pesticides;
- (10) Standard Operating Procedures for Pesticides Board as per

Guideline 1.

བསྐྱར་སྐྱོད་འབད་མི་འཕམ་སྟེ།

༡༢ བཀོད་ཚོགས་ཀྱིས་ འབྲུག་སོ་ནམ་དང་ཟ་ཆས་ཁྲིམས་དོན་དབང་འཛིན་འདི་ བཅའ་ཡིག་དང་སྒྲིག་གཞི་བསྐྱར་སྐྱོད་འབད་མི་སྐོར་འཛིན་འབད་དགོ།

༡༣ བཀོད་ཚོགས་ཀྱིས་ རྒྱལ་ཡོངས་སྡེ་ཤིང་སྤྱང་སྐྱོབ་ལྟེ་བ་འདི་ འབྲུག་སྐྱེ་བ་འབྱུང་འདེན་དང་ ཚོང་སྤྱོད་བཟུམ་སྟེ་འབད་ནི་དང་བཀོག་ནི་ཚུ་འདི་རང་དབང་གི་ལས་སྡེ་ཅིག་སྐོར་འཛིན་འབད་དགོ།

༡༤ སྐྱེ་ལྷན་འབྲུག་སྐྱེ་བ་འདི་ ཟུར་དེབ་ ༩ པ་ སྐྱེ་ལྷན་འབྲུག་སྐྱེ་བ་ཚུ་འདི་ལག་ལེན་གཞི་བཀོད་དང་ བཟུམ་སྟེ་ལས་སྡེ་ནང་འབྲེལ་དགོ།

༡༥ འབྲུག་སྐྱེ་བ་མཁོ་སྐྱབ་ཚོགས་ཚུང་འདི་ གཤམ་གསལ་གྱི་འཕུས་མི་ཚུ་ཚུད་དེ་ གཞི་བཅུགས་འབད་དགོ།

- (༡) སོ་ནམ་ལས་ཁུངས་ཀྱི་འགོ་འཛིན། ཁྲི་འཛིན།
- (༢) སོ་ནམ་དང་ནགས་ཚལ་ལྷན་ཁག་གི་ མདོ་ཆེན་ཡིག་ཚང་གི་དངུལ་རྩིས་སྡེ་ཚན་ལས་ དངུལ་རྩིས་གཙོ་འཛིན་འགོ་དཔོན། འཕུས་མི།
- (༣) རྒྱལ་ཡོངས་སྡེ་ཤིང་སྤྱང་སྐྱོབ་ལྟེ་བ་འདི་ སྡེ་ཤིང་སྤྱང་སྐྱོབ་འགོ་དཔོན་གོང་མ། འཕུས་མི།
- (༤) སོ་ནམ་དང་ནགས་ཚལ་ལྷན་ཁག་གི་ མདོ་ཆེན་ཡིག་ཚང་གི་ མཁོ་སྐྱབ་འགོ་དཔོན། འཕུས་མི།
- (༥) རྒྱལ་ཡོངས་སྡེ་ཤིང་སྤྱང་སྐྱོབ་ལྟེ་བ་འདི་ བདག་སྐྱོང་/དངུལ་རྩིས་སྡེ་ཤིང་སྤྱང་སྐྱོབ་དང་ཐོན་དངོས་སྡེ་ལྷན། འཕུས་མི།
- (༦) མི་དམངས་གསོ་བའི་ལས་ཁུངས་ལས་འཕུས་མི་ངོ་ཚབ་ཅིག།
- (༧) རྒྱལ་ཡོངས་སྡེ་ཤིང་སྤྱང་སྐྱོབ་ལྟེ་བ་འདི་ ལས་རིམ་མདོ་ཆེན། འཕུས་མི་དྲུང་ཆེན།

༡༦ གཤམ་གསལ་གྱི་ལཱ་འགན་ཚུ་འབག་ནི་དོན་ལུ་ རྒྱལ་ཡོངས་སྡེ་ཤིང་སྤྱང་སྐྱོབ་ལྟེ་བ་འདི་འོག་ལུ་ འབྲུག་སྐྱེ་བ་ལྷན་ཁག་གི་ལ་གཡོག་སྡེ་ཚན་གཞི་བཅུག་འབད་དགོ།

- (༡) བཟོ་སྐྱོར་འབྲུག་སྐྱེ་བ་དང་སྐྱེ་ལྷན་འབྲུག་སྐྱེ་བ་གི་ བཅའ་འདེན་དང་ཚོང་སྤྱོད་འབད་ནི་ དེ་ལས་ལག་ལེན་འཐབ་ནི་དང་བཀོག་ནི་ཚུ་དང་འབྲེལ་བའི་གནད་དོན་ཚུ་དང་ དགོས་མཁོ་དང་བསྐྱེད་སྐྱོང་གི་འབྲུག་སྐྱེ་བ་བཟོ་སྐྱོར་འབད་ནི་ཚུ་འོས་ལས་ བསྐྱར་ཞིབ་འབད་དེ་ བཀོད་ཚོགས་ལུ་ གོ་ས་འབུལ་རྒྱབ་སྐྱོན་དོ་སྐྱོར་འབད་དགོ།

Implementing Agency

12. The Board shall designate Bhutan Agriculture and Food Regulatory Authority (BAFRA) to implement and enforce this Rule.
13. The Board shall designate National Plant Protection Centre (NPPC) as the sole authorized agency to import, sale, supply and disposal of pesticides;
14. The Bio-pesticides will be supplied as per the **Guideline 3** – Implementation framework and Guideline for supply of Bio-pesticides.
15. The Pesticide Procurement Committee shall be formed comprising of the following members;
 - (1) Head, Department of Agriculture (Chairperson)
 - (2) Program Director, NPPC (Member Secretary)
 - (3) Chief Finance Officer, FD, Directorate Services, MoAF (Member)
 - (4) Senior Plant Protection Officer, NPPC (Member)
 - (5) Procurement Officer, Directorate Services, MoAF (Member)
 - (6) Administration/Finance/Plant Protection Product Unit, NPPC (Member)
 - (7) Representative from the Department of Public Health
16. The Pesticides Technical Working Group (PTWG) under NPPC shall be formed to carry out the following functions;
 - (1) Review and recommend to the Board on issues related to import, sale, use and disposal of synthetic or bio-pesticides and manufacture of bio-pesticides as and when required.

- (२) བཀོད་ཚོགས་ལས་གནང་བ་ལེན་མི་དོན་ལུ་ གནང་བ་ཡོད་པའི་ བཟོ་སྐྱོར་འབྲུལ་སྐྱོན་དང་
སྐྱེ་ལྡན་འབྲུལ་སྐྱོན་ དེ་ལས་ ཕྱི་རྒྱལ་ལས་བཟོ་སྐྱོན་འབད་མི་ བཟོ་སྐྱོར་འབྲུལ་སྐྱོན་དང་ སྐྱེ་
ལྡན་འབྲུལ་སྐྱོན་གྱི་ཐོ་ཚུ་བཟོ་དགོ།
- (३) བཀོད་ཚོགས་ལས་གནང་བ་ལུ་མི་དོན་ལུ་ དགོས་མཁོ་དང་འཁྲིལ་ བདག་སྐྱོང་གི་བྱ་སྐྱོའི་
ཚད་གཞི་ འབྲི་ཤོག་ ལག་ལེན་སྐྱིག་ལུགས་ ལམ་སྟོན་དང་ གཞན་ཐབས་ཤེས་ཚུ་བཟོ་དགོ།
- (༤) འབྲུལ་སྐྱོན་ལག་ལེན་འཐབ་པའི་སྐབས་ སྐྱོན་གྱི་དུག་ལྷགས་དང་ མི་དང་སེམས་ཅན་ལུ་ཉེན་
ཁ་ཡོད་མེད་དང་འཁྲིལ་ དབྱེ་ཁག་གསལ་བཀོད་འབད་དགོ། ཉེན་ཁ་འདི་བརྩམ་བཀག་མི་
དོན་ལུ་ ཉེན་སྲུང་གི་ལོ་བ་བརྩ་སྟོན་འབད་དགོ།
- (༥) འབྲུག་ལུ་ སྐྱེ་ལྡན་འབྲུལ་སྐྱོན་བཟོ་སྐྱོན་འབད་ནི་གི་ ལམ་སྟོན་བཟོ་ཞིན་མ་ལས་ བཀོད་
ཚོགས་ལུ་གནང་བ་ལེན་མི་དོན་ལུ་ལུ་དགོ།
- (༦) རོ་རྟུགས་ཁ་ཡིག་དང་ གཙུག་སྟོན་ བསག་བཞག་ སྐྱེལ་འབྲེན་ ཡང་ན་ སྐྱེ་ལྡན་འབྲུལ་སྐྱོན་
བཟོ་སྐྱོན་འབད་ནི་ལུ་ གཞན་དགོས་མཁོ་ཚུ་འི་ ཚད་གཞི་ཚུ་ གོ་ས་འབྲུལ་རྒྱབ་སྟོན་རོ་སྐྱོར་
འབད་དགོ།
- (༧) ལྷན་ཁག་གི་ འབྲུང་སྤོང་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་འཛིན་སྐྱོང་འཆར་གཞི་དང་འཁྲིལ་ བཟོ་སྐྱོར་འབྲུལ་
སྐྱོན་དང་ སྐྱེ་ལྡན་གྱི་འབྲུལ་སྐྱོན་དང་འབྲེལ་བའི་ གྲོ་བུར་གྱི་སྐྱིག་དང་ རོ་ས་ལེན་ ལྷ་རྟུགས་
དེ་ལས་ གསང་ལྷ་ཚུ་གི་ཐད་ལུ་ རྒྱབ་སྟོན་རོ་སྐྱོར་འབད་དགོ།
- (༨) བཀོད་ཚོགས་ལས་གནང་བ་ལེན་མི་དོན་ལུ་ སྐྱེ་ལྡན་གྱི་འབྲུལ་སྐྱོན་ཚོང་སྐྱོར་དང་བཀག་སྐྱེལ་
འབད་ནི་འཛིན་ལམ་སྟོན་བཟོ་དགོ།

༡༧ འབྲུག་མོ་ནམ་དང་ཟ་ཆས་ཁྲིམས་དོན་དབང་འཛིན་འདི་ ཁྲིམས་དོན་གྱི་དབང་འཛིན་ཨིན་མ་ལས་
གཤམ་གསལ་གྱི་ལཱ་འགན་ཚུ་འབག་དགོ།

- (༡) བཟོ་སྐྱོར་འབྲུལ་སྐྱོན་དང་ སྐྱེ་ལྡན་འབྲུལ་སྐྱོན་ཚུ་ ཅད་འབྲེན་འབད་ནི་འི་ཚོགས་སྐྱོད་ནི།
- (༢) བཟོ་སྐྱོར་འབྲུལ་སྐྱོན་དང་ སྐྱེ་ལྡན་གྱི་འབྲུལ་སྐྱོན་ཚུ་ ཅད་འབྲེན་དང་ཕྱིར་ཚོང་ དེ་ལས་ ལག་
ལེན་འཐབ་ནི་ཚུ་ ལྷ་རྟུགས་འབད་དགོ།

- (2) Develop list of permitted synthetic or bio-pesticides and list of foreign manufacturers of synthetic pesticides and bio-pesticides for approval from the Board;
- (3) Develop standards, forms, codes of practices, guidelines and other tools as necessary, for the administrative processes for approval from the Board;
- (4) Specify the classification of pesticides on the basis of their toxicity and the risks to human beings or animals involved in the use of pesticides. Create awareness on safety measures necessary to prevent such risks;
- (5) Develop guidelines for manufacturing bio-pesticides in Bhutan and submit the list to the Board for approval;
- (6) Recommend standards for labeling, packaging, storing, transportation or any other requirement for manufacture of bio-pesticides;
- (7) Recommend emergency preparedness, response, monitoring and surveillance in case of any emergency activities related to synthetic and bio-pesticides in line with the Disaster and Contingency Management Plan of the Ministry.
- (8) Develop Guidelines for sale and distribution of bio-pesticides for approval from the Board.

17. The BAFRA shall perform the following functions as the regulatory authority;

- (1) Issue import permit for the importation of synthetic or bio pesticides.

(3) བཟོ་སྐྱོར་འབྲུག་སྐྱེལ་དང་ རྒྱུ་ལྷན་འབྲུག་སྐྱེལ་ཚུ་ དེ་ལས་ རྒྱལ་ཁབ་
བཟོ་སྐྱོར་འབྲུག་མིའི་རྒྱུ་ལྷན་འབྲུག་སྐྱེལ་ཚུ་འཛུལ་ཚད་ལྷོག་འབྲུག་དགོ།

- (2) Monitor the import, sale and use of synthetic or bio-pesticides
- (3) Monitor the quality of imported synthetic and bio-pesticides and the bio-pesticides manufactured within the country;

ལུ་ ༩ པ།
སྐྱེ་ལྷན་འབྲུལ་སྐྱན་བཟོ་སྐྱུན།

སྐྱེ་ལྷན་འབྲུལ་སྐྱན་ཚུ་བཟོ་སྐྱུན།

- ༡༥ འབྲུལ་སྐྱན་བཟོ་དེ་ཚོགས་འདི་ སྐྱེ་ལྷན་འབྲུལ་སྐྱན་དང་འབྲེལ་བའི་རྩལ་སྦྱོར་བཟོ་སྐྱུན་འབད་ནི་གི་
གནང་བ་སྦྱོར་མིའི་ལས་སྡེ་ཨིན།
- ༡༯ རྒྱལ་ཡོངས་སྡེ་ཤིང་སྤྱང་སྦྱོབ་ལྗེ་བ་འདི་ སྐྱེ་ལྷན་འབྲུལ་སྐྱན་དང་འབྲེལ་བའི་རྩལ་སྦྱོར་བཟོ་སྐྱུན་འབད་
དགོ་པའི་རྒྱ་མཚན་ལུ་ སན་ཐབས་སྤྲིག་མི་ལས་སྡེ་ཅིག་སྡེ་ ལཱ་འགན་འབག་དགོ།
- ༢༠ རྒྱལ་ཁབ་ནང་འཁོད་ལུ་ མོ་བཟོ་དེ་འབད་དེ་ཡོད་པའི་ བཟོ་བྱ་དང་ཚོང་ལས་སྡེ་ཚན་གང་རུང་གིས་ སྐྱེ་
ལྷན་འབྲུལ་སྐྱན་བཟོ་སྐྱུན་འབད་ནིའི་དང་འདོད་ཡོད་མི་རྒྱ་གིས་ ཉེ་ག་མེད་གནང་བ་གི་དོན་ལུ་ རྒྱལ་
ཡོངས་སྡེ་ཤིང་སྤྱང་སྦྱོབ་ལྗེ་བ་བརྒྱུད་དེ་ འབྲུལ་སྐྱན་བཟོ་དེ་ཚོགས་ལུ་ འབྲི་ཤོག་ ༡ པ་དང་འཁྲུལ་
ལྷ་ཡིག་བཅུགས་དགོ། ལྷ་ཡིག་འདི་ནང་ལུ་ འབྲུག་ནང་འཁོད་བཟོ་སྐྱུན་འབད་ནི་ཨིན་པའི་སྐྱེ་ལྷན་
འབྲུལ་སྐྱན་གྱི་མོ་དང་ཚོང་འབྲེལ་གྱི་གོས་འཆར་རྒྱས་བཤད་དང་བཟོ་བྱ་འབྲུལ་ཁང་ འབྲུལ་ཆས་
ཉེན་བསྐྱུང་དང་ ལྷ་ས་ཚད་ཚད་འཛིན་ཐབས་ལམ་ཚུ་ཚུད་དགོ་པ་ཨིན།
- ༢༡ ཉེ་ག་མེད་གནང་བ་གི་དོན་ལུ་ ལྷ་ཡིག་འདི་འཐོབ་ཞིན་མ་ལས་ རྒྱལ་ཡོངས་སྡེ་ཤིང་སྤྱང་སྦྱོབ་ལྗེ་བ་
གིས་ ལྷ་ཡིག་འདི་བཟོ་དེ་ཚོགས་ལུ་གཏང་དགོ།
- ༢༢ རྒྱལ་ཡོངས་སྡེ་ཤིང་སྤྱང་སྦྱོབ་ལྗེ་བའི་རྒྱལ་སྐྱོན་དང་ རྒྱལ་ཡོངས་མཐའ་འཁོར་གནས་སྤངས་ལྷན་
ཚོགས་ལས་ རང་བཞིན་གནས་སྤངས་ཉེ་ག་མེད་གནང་བ་དེ་འཐོབ་ཞིན་མ་ལས་ དབང་ཚད་སྦྱོད་མི་
ལས་སྡེ་འདི་གིས་མཐའ་དབྱུད་ཉེ་ག་མེད་གནང་བ་དེ་ འབྲི་ཤོག་ ༩ པ་དང་ འཁྲུལ་སྦྱོད་དགོ།
- ༢༣ ཉེ་ག་མེད་གནང་བ་གི་གནས་ཡུལ་དེ་ཡང་ གནང་བ་སྦྱོད་པའི་ཉེན་མ་ལས་ལོ་ངོ་གཅིག་གི་རིང་ ཆ་
གནས་ཡོད་པ་ཨིན།

CHAPTER 3

MANUFACTURE OF BIO-PESTICIDES

Manufacture of Bio-Pesticides

18. The Pesticides Board shall be the Authorization Agency for the Manufacture of Bio-Pesticides.
19. The NPPC shall function as a Facilitating Agency for the purpose of manufacture of bio-pesticides.
20. Any national registered company who intends to manufacture bio-pesticides shall apply for clearance to the Pesticide Board (Authorization Agency) through the NPPC as prescribed in **Form 1**. The application shall include the lists of bio-pesticides to be manufactured in Bhutan along with detailed business proposal including list of manufacturing plant and machinery, safety and quality control measures;
21. On receipt of any application for the issuance of Clearance, the NPPC shall forward the application to the Board.
22. The Authorization Agency on the recommendation of NPPC along with the Environmental Clearance received from NEC; shall issue the final Clearance as per the format prescribed in **Form 2** to manufacture bio-pesticides based on the terms and conditions.
23. The Clearance shall be valid for the period of one year from the date of issue.

- ༡༤ འབྲུཔ་སྐྱེན་བཀོད་ཚོགས་ཀྱི་ཉོག་མེད་གནང་བ་དང་འབྲེལ་ བསྐྱེད་རྒྱུ་ལྟན་ལག་གིས་ རྐྱེད་ལྟན་ འབྲུཔ་སྐྱེན་བཅོམ་རྒྱུ་འབད་ནིའི་ཚོག་ཐམ་འདི་སྤོད་དགོ། གལ་སྲིད་རྐྱེད་ལྟན་འབྲུཔ་སྐྱེན་བཅོམ་རྒྱུ་དེ་ ས་གནས་གཅིག་ལས་ལྷག་སྟེ་ ས་གནས་སོ་སོ་ནང་བཅོམ་རྒྱུ་འབད་ནི་ཨིན་པ་ཅིན་ ཉོག་མེད་གནང་ བ་དང་ཚོག་ཐམ་ཡང་སོ་སོ་འབད་འོང་དགོ།
- ༡༥ ཉོག་མེད་གནང་བ་འཆང་མི་ མི་ངོམ་དེ་གིས་ བཙའ་ཡིག་དང་རྒྱུག་གཞི་ལས་འགལ་བའི་ལཱ་འབད་ཚེ་ རྒྱལ་ཡོངས་སྡེ་ཤིང་སྤྲང་སྤྲོབ་ལྟེ་བའི་རྒྱལ་སྤོན་དོ་སྤོན་ཐོག་ དབང་ཚད་སྤོད་མི་ལས་སྡེ་འདི་གིས་ ཉོག་ མེད་གནང་བ་འདི་ ཆ་མེད་གཏང་དགོ།
- ༡༦ བཅོམ་གྱི་ལས་སྟེ་ཚུ་གིས་བཅོམ་རྒྱུ་འབད་ཡོད་པའི་ རྐྱེད་ལྟན་འབྲུཔ་སྐྱེན་ཚུ་གི་སྤྲུམ་ཚད་དེ་ཡང་ རྒྱལ་ ཡོངས་སྡེ་ཤིང་སྤྲང་སྤྲོབ་ལྟེ་བ་དང་འབྲུག་སོ་ནམ་དང་ཟ་ཆས་ཁྲིམས་དོན་དབང་འཛིན་གྱིས་ལྟོག་ འབད་དགོ།
- ༡༧ བཅོམ་རྒྱུ་པ་ཚུ་གི་སྤོད་བཞག་འབད་དགོ་པའི་དཔེ་དང་ཡིག་ཐོ་ཚུ་ རྒྱལ་ཡོངས་སྡེ་ཤིང་སྤྲང་སྤྲོབ་ལྟེ་བ་ དང་ འབྲུག་སོ་ནམ་དང་ཟ་ཆས་ཁྲིམས་དོན་དབང་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་འབད་འོང་དགོ།
- ༡༨ རྐྱེད་ལྟན་འབྲུཔ་སྐྱེན་གྱི་བཅོམ་རྒྱུ་དང་ཐོ་བཀོད་ བཀའ་སྟེལ་འབད་ནི་ཚུ་ བཙའ་ཡིག་དང་རྒྱུག་གཞི་ འདི་གི་ལམ་སྟོན་ ༡ པ་དང་ ༢ པ་འབྲེལ་འོང་དགོ།

24. The Ministry of Economic Affairs shall issue the License for manufacture of bio-pesticides based on the clearance from the Pesticides Board. In the event, the bio-pesticides are proposed to be manufactured at more than one place, separate clearance and licenses shall be required in respect of every such place.
25. The Authorization Agency shall cancel the Clearance for Manufacture on the recommendation of the NPPC, if the holder of the Clearance violates agreed terms and conditions.
26. The NPPC and BAFRA shall monitor the quality of bio-pesticides manufactured by the Company.
27. The NPPC and BAFRA shall have access to the records and specimens required to be maintained by the manufacturer.
28. The manufacturing, registration and supply of bio-pesticides should be as per the **Guidelines 2 & 3** of this Rules.

ལེའུ་ ༤ པ།

གཞོན་འབྲུལ་བཀག་འཛིན་ལས་སྤོང།

དུས་རྒྱུན་གཞོན་འབྲུལ་བཀག་འཛིན་གྱི་ལས་སྤོང།

༢༩ རྒྱལ་ཡོངས་སྡེ་ཤིང་སྤུང་སྤོང་ལྟེ་བ་འདི་གིས་མི་སེར་སོ་ནམ་པ་ཚུ་ལུ་ གཞོན་འབྲུལ་དང་ནད་གཞི་འཛིན་སྐྱོང་འབད་ནི་ནི་ནད་ལུ་ སན་སྤྲེལ་ཆེ་བའི་བསྐྱབ་སྤོན་གྱི་ཞབས་རྟེན་ཚུ་བྱིན་དགོ། དུས་རྒྱུན་གྱི་གཞོན་འབྲུལ་བཀག་འཛིན་འབད་ནི་ནི་ནད་ གཞོན་འབྲུལ་གཅིག་སྒྲིལ་འཛིན་སྐྱོང་ལམ་ལུགས་ (Integrated Pest Management) འདི་ ལག་ལེན་འབབ་དགོཔ་དང་ རྩིས་སྤོང་མེད་པའི་འབྲུལ་སྤོན་གྱི་ཐབས་ལམ་ཚུ་གི་ གཞོན་འབྲུལ་དང་ནད་གཞི་བཀག་འཛིན་འབད་མ་ཚུ་གས་པའི་དུས་སྐབས་ཁོ་ན་ལུ་ འབྲུལ་སྤོན་ལག་ལེན་འབབ་ནི་འདི་ ཐབས་ཤེས་མཇུག་སྟེ་ རྒྱལ་སྤོན་འབད་དགོ།

འབྲུལ་སྤོན་ཚུ་བཏོན་དང་ གླིམས་མཐུན་ཐོག་ལག་ལེན་འབབ་ཐངས།

༣༠ འབྲུལ་སྤོན་ཚུ་གཞོན་འབྲུལ་དང་ནད་གཞི་འཛིན་སྐྱོང་འབད་ནི་དང་ མཐའ་འཁོར་དང་འཕྲོད་བསྐྱེན་ལུ་ གཞོན་པ་མར་ཕབ་འབད་ནི་དོན་ལུ་ བཏོན་དང་གླིམས་མཐུན་ཐོག་ལག་ལེན་འབབ་དགོ། རྒྱལ་ཡོངས་སྡེ་ཤིང་སྤུང་སྤོང་ལྟེ་བ་འདི་གིས་ བཟོ་སྐྱོང་འབྲུལ་སྤོན་ལག་ལེན་མར་ཕབ་གཏང་ནི་དོན་ལུ་ རྒྱེ་ལྟན་འབྲུལ་སྤོན་ལག་ལེན་འབབ་ནི་ལུ་ ཤེམས་བྱུགས་བསྐྱེད་བཅུག་དགོ།

ཚོང་འབྲེལ་གྱི་གཞོན་འབྲུལ་བཀག་འཛིན་གྱི་ལས་སྤོང།

༣༡ དདུལ་ཐོག་དང་འབྲེལ་བའི་ལོ་ཐོག་གི་དོན་ལུ་ གཞོན་འབྲུལ་བཀག་འཛིན་གྱི་ལས་སྤོང་དེ་ སོ་ནམ་ཚོང་འབྲེལ་གྱི་ལས་སྤོན་ཚུ་ཅིག་སྟེ་ རྒྱུ་རྒྱེ་ལུ་སྤོང་ཚོག་ནི་དང་ དེ་ཡང་ དེས་པར་མཁོ་བའི་དུས་སྤུ་དང་ འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་སྐབས་སུ་ སོ་ནམ་ལེགས་འགྱུར་ལམ་ལུགས་ཚུ་ དང་ལེན་འབབ་ཐོག་ གཞོན་འབྲུལ་གཅིག་སྒྲིལ་འཛིན་སྐྱོང་ལམ་ལུགས་ཡར་ཕར་གཏང་ནི་དང་ རྒྱེ་ལྟན་འབྲུལ་སྤོན་ལག་ལེན་འབབ་ནི་ དེ་ལས་ སྤོན་རྩིས་ཡོད་པའི་འབྲུལ་སྤོན་ལག་ལེན་འབབ་ནི་ཚོང་འཛིན་འབད་དགོ། རྒྱུ་རྒྱུ་ནད་གཞོན་འབྲུལ་ རྒྱུ་རྒྱུ་ ཞོ་ལེམ་ རྒྱུ་རྒྱུ་ གཞན་དོམ་ལ་སོགས་པ་ཚུ་ བཀག་འཛིན་དང་ འཛིན་སྐྱོང་འབད་ནི་གི་ཞབས་རྟེན་འདི་ཡང་ ཚོང་འབྲེལ་གཞོན་འབྲུལ་བཀག་འཛིན་ལས་སྤོང་གི་དོན་ལུ་ དམིགས་ཏེ་ བཅའ་ཡིག་དང་རྒྱུ་རྒྱུ་གཞི་དང་འབྲེལ་ གནང་བ་ལྷན་ཡོད་པའི་འབྲུལ་སྤོན་ཚུ་ལག་ལེན་འབབ་ཐོག་ རྒྱུ་རྒྱུ་ལུ་སྤོང་ཚོག་

CHAPTER 4

PEST CONTROL OPERATIONS

Regular Pest Control Operations

29. The NPPC shall provide advisory services to farmers on management of insect pests and disease. The regular pest control shall adopt Integrated Pest Management (IPM) practices wherein the pesticides use is recommended only as a last resort when other non-chemical methods do not control the pest or disease.

Cautious and Judicious Use of Pesticides

30. The pesticides shall used cautiously and judiciously to manage insect pests and diseases, and to minimize health and environment hazards. The NPPC shall promote use of bio-pesticides in order to minimize or replace use of synthetic pesticides.

Commercial Pest Control Operations

31. The pest control operations for main cash crop production may be privatized as a part of commercialization of agriculture which shall adopt Good Agricultural Practices through promotion of IPM practices, use of bio-pesticides, and restricted use of chemicals where necessary and relevant. The services for control and management of household pests (example: rodents, cockroaches, flies, mosquitoes, etc...) may be privatized as commercial pest control operation through the use of permitted pesticides as per this Rules.

32 རྒྱལ་ཡོངས་སྡེ་ཤིང་སྤྱང་སྦྱོབ་ལྟེ་བ་དང་ འབྲུག་སོ་ནམ་དང་བཟའ་ཆས་ཁྲིམས་དོན་དབང་འཛིན་དེ་གིས་
ཚོང་འབྲེལ་གྱི་གཞོན་འབྲུལ་བཀག་འཛིན་གྱི་ལས་སྡོད་ལྷ་རྟོག་དང་ཞིབ་དཔྱད་འབད་དགོས་དང་ དེའི་
ལག་ལེན་དེ་ཡང་ བཅའ་ཡིག་དང་སྒྲིག་གཞི་འདི་གི་ ལམ་སྟོན་ ༤ པ་དང་འཁྲིལ་དགོ།

33 གཞོན་འབྲུལ་བཀག་འཛིན་ལས་སྡོད་ཚོང་ལུ་འབད་ནི་གི་ ཚོག་ཐམ་གནང་བ་དང་བསྐྱར་གསའི་དོན་ལུ་
འབྲི་ཤོག་3 པ་ དང་ ༤ པ་ལྟར་ རྒྱལ་ཡོངས་སྡེ་ཤིང་སྤྱང་སྦྱོབ་ལྟེ་བ་གི་སྡོད་མི་ཉོག་མེད་གནང་བ་
ལུ་གཞི་བཞག་ཏེ་ ལྷ་ཡིག་སུལ་དགོ།

34 གཞོན་འབྲུལ་བཀག་འཛིན་གྱི་ལས་སྡོད་པའི་ཚོག་ཐམ་འཆང་མི་མི་ངོམ་ ཡང་ན་ མི་ངོམ་འདི་གི་འོག་
ལུ་ གཞོན་འབྲུལ་བཀག་འཛིན་དང་འབྲེལ་བའི་ལུ་འབད་མི་ལས་བྱེད་པ་ཨིན་པ་ཅིན་ རྒྱལ་ཡོངས་སྡེ་
ཤིང་སྤྱང་སྦྱོབ་ལྟེ་བ་ལས་ ལྷ་དེ་གི་དང་ལཱ་ན་པའི་གཞོན་འབྲུལ་བཀག་འཛིན་གྱི་ལག་ལེན་དགོས་
ཨིན།

35 རྒྱལ་ཡོངས་སྡེ་ཤིང་སྤྱང་སྦྱོབ་ལྟེ་བ་འདི་གིས་ གཞོན་འབྲུལ་བཀག་འཛིན་ལས་སྡོད་པ་འདི་ལུ་ བརྟག་
ཞིབ་དང་བྱི་དཔྱད་འབད་དེ་ ཚོང་འབྲེལ་གྱི་གཞོན་འབྲུལ་བཀག་འཛིན་ལས་སྡོད་འབད་ཚོག་པའི་
ལག་ལེན་ཉོག་མེད་གནང་བ་དེ་སྤོང་དགོ།

36 ལྷ་ཡིག་དེ་ཡང་ གཞུང་གི་ངོས་འཛིན་འབད་དེ་ཡོད་པའི་གཙུག་སྡེ་ནང་ལས་ ལྷ་དོག་ཅིག་ ཡང་ན་
ལྷ་དོག་ཅིག་ལས་ཡན་ཆད་ གཞོན་འབྲུལ་བཀག་འཛིན་ལས་སྡོད་ཀྱི་སྡོད་བནར་གྱི་ལག་ལེན་དང་སྒྲིག་
འདི་འོང་དགོ།

37 ཚོག་ཐམ་འཆང་མི་མི་ངོམ་འདི་གིས་ བཅའ་ཡིག་དང་སྒྲིག་གཞི་འདི་ཐོ་ནང་འཁོད་དེ་ཡོད་པའི་
འབྲུལ་སྐྱེན་ཚུ་ ལག་ལེན་འཐབ་ནི་དང་ ཆ་འཛོག་ཡོད་པའི་འབྲུལ་སྐྱེན་གྱི་ཐོ་དེ་ཡང་ དགོས་མཁོ་
དང་འཁྲིལ་ བཀོད་ཚོགས་ཀྱི་ཆ་འཛོག་སྐབ་ནི་དོན་ལུ་ རྒྱལ་ཡོངས་སྡེ་ཤིང་སྤྱང་སྦྱོབ་ལྟེ་བ་འདི་གིས་
དུས་མཐུན་བཟོ་སྟེ་སྤོང་དགོ།

38 ཚོག་ཐམ་འཆང་མི་མི་ངོམ་འདི་གིས་ ཚོང་འབྲེལ་གྱི་གཞོན་འབྲུལ་བཀག་འཛིན་གྱི་ལས་སྡོད་འདི་
ལམ་སྟོན་ ༤ པའི་ལམ་ལུགས་ལུ་གནས་འདི་ལུ་འབད་དགོ་ ལམ་ལུགས་འདི་ཡང་ བཀོད་ཚོགས་
འདི་གིས་ དུས་དང་དུས་སུ་བསྐྱར་ཞིབ་འབད་འདི་ལེགས་བཅོས་འབད་དགོ།

32. The NPPC and BAFRA shall supervise and monitor the commercial pest control operations and its operation shall be as per **Guideline 4** of this Rules.
33. The application for grant and renewal of license to undertake pest control operation business shall be made based on the clearance of the NPPC as per **Form 3** and **Form 4**.
34. The Pest Control Operator, whether the Licensee himself or an individual employed by him should obtain Technical Certificate for Pest Control Operation from NPPC.
35. The NPPC shall assess and interview Pest Control Operator and issue a Certificate/Clearance for operation of commercial pest control.
36. The application shall be accompanied with certificate of training in pest control operation conducted for a month or more by an Institute recognized by the Government.
37. The licensee shall use approved list of pesticides only prescribed in this Rule, which will be updated as and when necessary by the NPPC for approval of Board.
38. The licensee shall strictly adhere to the **Guideline 4** for commercial pest control operations and procedures which may be revised and modified from time to time, prescribed by the Board.

ཁྱིམ་འཁོར་འབྲུལ་སྐྱན་བཀའ་སྲུང་།

༣༧ ཆ་འཛོག་སྐྱབ་འདི་ཡོད་པའི་འབྲུལ་སྐྱན་གྱི་ཐོ་ནང་ཚུད་འདི་ཡོད་མི་འབྲུལ་སྐྱན་ཚུ་ སྐྱ་ཚང་ཚོང་ཁང་
གྱི་ཚོག་ཐམ་འཆང་མི་དང་ སྐྱ་ཆས་ཚོང་ཁང་གི་ཚོག་ཐམ་འཆང་མི་ཚུ་གི་བཙོང་ཚོག་རུང་ ཉི་ཚ་
Phosphide ཟེར་མི་བྱི་ཅི་སྐྱན་འདི་ ཚོང་གྲུར་འབབ་མི་ཚོག།

Supply of Household Pesticides

39. Approved list of household pesticides, except Zinc phosphide shall be sold only through licensed super markets and hard ware stores only.

ལེབ་ ༥ པ།

འབྲུམ་སྐྱེན་བརྟག་དཔྱད་ཁང་དང་དབྱེ་དཔྱད་པ།

འབྲུམ་སྐྱེན་བརྟག་དཔྱད་ཁང་།

- ༤༠ བཅའ་ཡིག་དང་སྒྲིག་གཞི་ནང་ལུ་འཁོད་ཡོད་པ་ལྟར་ དམིགས་བསལ་དུ་འབྲུམ་སྐྱེན་གྱི་དཔེ་ཚད་ གྱི་སྐྱུས་ཚད་བརྟག་ཞིབ་དང་ ནང་གི་རྩལ་སྤོང་ཆ་རྒྱུན་བརྟག་ཞིབ་འབད་ནི་དང་ ཟེ་ཆས་དང་ཆག་ གི་རིགས་ཚུ་ནང་འབྲུམ་སྐྱེན་གྱི་བཅོག་ལུགས་གྱི་དཔེ་ཚད་ཚུ་ དབྱེ་དཔྱད་འབད་ནི་དོན་ལུ་ བཀོད་ ཚོགས་འདི་གིས་ འབྲུམ་སྐྱེན་བརྟག་དཔྱད་ཁང་ གཞི་བཙུགས་འབད་ནི་འོག་ནང་བ་སྤོང་དགོ།
- ༤༡ འབྲུམ་སྐྱེན་བརྟག་དཔྱད་ཁང་དེ་ འབྲུམ་སྐྱེན་དང་ འབྲུམ་སྐྱེན་དང་འབྲེལ་བའི་གནད་དོན་ཚུ་བརྟག་ཞིབ་ འབད་ནི་གི་ གཙོ་བཙུན་བརྟག་དཔྱད་ཁང་སྡེ་རོམ་འཛིན་འབད་དགོ།

འབྲུམ་སྐྱེན་དབྱེ་དཔྱད་པ།

- ༤༢ འབྲུམ་སྐྱེན་བརྟག་དཔྱད་ཁང་འདི་ འབྲུམ་སྐྱེན་དབྱེ་དཔྱད་པ་གིས་འགོ་ཁྲིད་འབད་འདི་ མོ་ནམ་ལས་ ལྷངས་གྱི་འོག་ལུ་ཡོད་པའི་ རྒྱལ་ཡོངས་སྡེ་ཤིང་སྤྱང་སྐྱོབ་ལྷེ་བ་འདི་གི་འཛིན་སྐྱོང་འོག་ལུ་འོང་དགོ།
- ༤༣ འབྲུམ་སྐྱེན་བརྟག་དཔྱད་ཁང་འདི་ འབྲུམ་སྐྱེན་དབྱེ་དཔྱད་པ་ཉུང་ཤེས་གཉིས་འོང་དགོ། དེ་ ཡང་ Organochlorine དང་ Organophosphate གི་སྡེ་ཚན་གྱི་དོན་ལུ་གཅིག་དང་ Pyrethroids དང་ Dithiocarbamate གི་སྡེ་ཚན་གི་དོན་ལུ་གཅིག་དགོ།
- ༤༤ རྒྱལ་ཡོངས་སྡེ་ཤིང་སྤྱང་སྐྱོབ་ལྷེ་བ་གིས་ འབྲུམ་སྐྱེན་དབྱེ་དཔྱད་པའི་ གཤམ་ག་འབྲུའི་དོན་ལུ་ འགན་ ཚད་དང་ཚད་གཞི་ གསལ་རི་རི་སྡེ་བཟོ་དགོ། འབྲུམ་སྐྱེན་དབྱེ་ཞིབ་འབད་མི་གི་ ཉུང་ཐག་གི་ཤེས་ ཚད་འདི་ རོམ་ལེན་ཡོད་པའི་གཙུག་ལག་སྤོང་སྡེ་ལས་ རྩལ་སྤོང་རིག་པ་ ཡང་ན་ མོ་ནམ་གྱི་རྩལ་ སྤོང་རིག་པ་ ཡང་ན་ དབྱེ་ཞིབ་གྱི་རྩལ་སྤོང་རིག་པ་གི་ མཐོ་རིམ་ཤེས་ཚད་དགོ།
- ༤༥ ལས་ལུགས་དང་འཁྲིལ་ དབྱེ་དཔྱད་པ་གང་རུང་ཅིག་གིས་ དབྱེ་དཔྱད་འབད་བའི་སྐབས་ ཁེ་ཕན་ ལྷག་སྤོང་གསལ་བསྐྱབས་འབད་དགོ།

CHAPTER 5

PESTICIDES LABORATORY AND ANALYST

Pesticides Laboratory

40. The Board shall authorize establishment of the Pesticides Laboratory to carry out such functions as prescribed in this Rule, specifically to analyze the pesticides samples for quality tests and active ingredient content, and pesticide contamination of food and feed samples.
41. The Pesticides Laboratory shall be designated as referral laboratory for pesticides and pesticides related matter.

Pesticides Analyst

42. The Pesticides Laboratory shall be headed by Pesticides Analyst under the management of NPPC, Department of Agriculture (**Guideline 5**).
43. The Pesticides Laboratory should have minimum of 2 Pesticides Analyst; one for *organochlorine* and *organophosphate groups*, and another for *pyrethroids* and *dithiocarbamate groups*.
44. The NPPC shall develop clear terms of reference and criteria for recruitment of Pesticide Analysts. The Pesticide Analyst among others should possess a minimum of Bachelor's degree in Chemistry or Agricultural Chemistry or Analytical Chemistry from a recognized University
45. Any analyst conducting the test analysis shall declare conflict of interest as per the existing system.

འབྲུམ་སྐྱོན་བརྟག་དཔྱད་ཁང་གི་ལཱ་འགན།

༤༤ འབྲུམ་སྐྱོན་བརྟག་དཔྱད་ཁང་གི་ལཱ་འགན་འདི་གཤམ་གསལ་ལྟར་ཡིན།

(༡) འབྲུམ་སྐྱོན་དཔེ་ཚད་ཞིབ་དཔྱད་འདི་ཡང་ གཤམ་ལུ་འཁོད་འདི་ཡོད་པའི་གནས་སྟངས་ཚུ་
དགོས་མཁོ་དང་འབྲེལ་ངེས་བརྟན་བཟོ་ནའི་དོན་ལུ་ཡིན།

(༡།) འབྲུམ་སྐྱོན་འདི་འུ་རྩམ་སྦྱོར་ཚུ་ལ།

(༢།) སྐྱེ་ལྡན་གྱི་ཕན་ལུ་ས།

(༣།) ཕྱི་ཤིང་དུག་ལུགས་དང།

(༤།) གཞན་དུག་རྩམ་མི་མཐུན་བྱེམ་ལུགས་དང་ སྐྱམ་རྒྱུ་ཡོད་མི་སྦྱོད་བརྟུབ་པའི་དུས་ཡུན་
དང་ ཁ་ཡིག་དེ་བཅུང་བརྟགས་ནི་དང་ དེ་ལས་ ལུ་བ་པོ་དེ་གིས་བཟོ་སྦྱོར་འབྲུམ་སྐྱོན་
དང་སྐྱེ་ལྡན་འབྲུམ་སྐྱོན་གྱི་གནང་བའི་དོན་ལུ་བདེན་བཤད་འབྲུལ་ཡོད་མི་ཚུ་ བདེན་
དཔྱད་འབད་ནི་དོན་ལུ།

(༥།) ཟ་ཆས་གྱི་དཔེ་ཚད་ཚུ་ནང་ བཟོ་སྦྱོར་འབྲུམ་སྐྱོན་དང་སྐྱེ་ལྡན་འབྲུམ་སྐྱོན་གྱི་སྤྲིགས་རོ་ཚུ་
བརྟག་དཔྱད་འབད་འདི འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་ལས་མགོན་ཚུ་ལུ་བརྟུན་ལན་སྦྱོར་དགོ།

༤༥ གལ་སྲིད་ བརྟག་དཔྱད་གྱི་དོན་ལུ་འབག་འོང་མི་དཔེ་ཚད་འདི་ཚུ་ སྦྱོན་རྒྱབ་པ་ ཡང་ན་ སྦྱོན་
རྒྱབ་ཡོད་པའི་དོགས་པ་རེ་འབྱུང་ན་ འབྲུམ་སྐྱོན་བརྟག་དཔྱད་ཁང་འདི་གིས་བརྟག་དཔྱད་མ་འབད་བ་
རྒྱལ་ཡོངས་སྡེ་ཤིང་སྤྱད་སྦྱོབ་ལྟེ་བ་ལུ་ དན་སྐྱུལ་འབད་དགོ།

༤༦ དཔེ་ཚད་བརྟག་དཔྱད་གྱི་འབྲུམ་འདི་ཡང་ རྒྱལ་ཡོངས་སྡེ་ཤིང་སྤྱད་སྦྱོབ་ལྟེ་བ་འདི་གིས་ ཆགས་
ཅན་གྱི་ཁྲིམས་ལུགས་ལུ་གཞི་བཞག་སྟེ་ བཟོ་འདི་ཡོད་པའི་ཟུར་དེ་བ་དང་འབྲེལ་ ལས་མགོན་པ་
འདི་གིས་སྦྱོད་དགོས་ཡིན།

༤༧ རྒྱལ་ཡོངས་སྡེ་ཤིང་སྤྱད་སྦྱོབ་ལྟེ་བ་གིས་ དཔེ་ཚད་དང་དེའི་བསྐུ་ལེན་གྱི་བྱ་སྐོར་རིམ་པའི་ཚད་གཞི་དོན་
ལུ་ བྱ་སྦྱོར་ལམ་སྟོན་གནས་ཚད་ཚུ་བཟོ་དགོ།

Functions of the Pesticides Laboratory

46. The functions of the Pesticides Laboratory shall be as follows:
- (1) Analyze pesticides samples as may be necessary for the purpose of ensuring the conditions for:
 - (a) Its chemical composition;
 - (b) Bio-efficacy;
 - (c) Phyto-toxicity; and
 - (d) Other adverse toxicological effects, shelf-life of primary packaging and labeling including leaflet, and to verify other claims submitted by the applicants for authorization of synthetic and bio-pesticides.
 - (2) Analyze samples of materials for synthetic and bio-pesticide residues in food and share with relevant clients.
47. The Pesticides Laboratory shall not conduct test if the samples received for analysis are tampered or presumed to be tampered and shall notify the NPPC accordingly.
48. The fees for the sample analysis will be paid by the client as per the schedule of fees developed by the NPPC based on the existing laws.
49. The NPPC shall develop SOPs for standards of the samples and its collection procedure.

ལེན་ ༤ པ།
འབྲུག་སྐྱེལ་ཞིབ་དཔྱད་པ།

འབྲུག་སྐྱེལ་ཞིབ་དཔྱད།

༤༠ འབྲུག་སྐྱེལ་གྱི་ཞིབ་དཔྱད་འདི་ འབྲུག་སོ་ནམ་དང་ཟ་ཆས་ཁྲིམས་དོན་དབང་འཛིན་གྱིས་འབད་དགོ།

འབྲུག་སྐྱེལ་ཞིབ་དཔྱད་པའི་དབང་ཚད།

༤༡ འབྲུག་སྐྱེལ་ཞིབ་དཔྱད་པ་གིས་གཤམ་གསལ་གྱི་འགན་དབང་ཚུ་འབག་དགོ།

- (༡) འབྲུག་སྐྱེལ་ཞིབ་དཔྱད་པ་གིས་ གནང་བ་ཡོད་པའི་ བཟོ་སྐྱོར་འབྲུག་སྐྱེལ་དང་སྐྱེ་ལྡན་གྱི་འབྲུག་སྐྱེལ་ཚུ་ ཅན་འདྲེན་དང་བཟོ་སྐྱོར་འབད་མི་ཐོ་བཞག་དགོ།
- (༢) ཁྲིམས་གྱི་འདུན་ས་ལས་ བཙན་འཚོལ་བཀའ་འཕྲིན་ལུ་སྡེ་ ཉེ་འདབས་གྱི་ཁྲིམས་སྲུང་འགག་པ་ལས་ རྒྱབ་སྐྱོར་ལེན་ཐོག་ བཟོ་སྐྱོར་འབྲུག་སྐྱེལ་དང་སྐྱེ་ལྡན་གྱི་འབྲུག་སྐྱེལ་ཚུ་ ག་ཏེ་ལས་ནང་འདྲེན་འབད་མ་ཡིན་ན་དང་ ག་ཏེ་ལུ་བཟོ་སྐྱོར་དང་བསག་བཞག་ཡིན་ནའི་ས་ཁོངས་ཚུ་ དུས་ནམ་རང་འབད་རུང་ འཇུལ་ཏེ་བཙན་འཚོལ་ཚུ་འབད་ཚོག།
- (༣) མཁོ་གལ་ཅན་སྡེ་མཐོང་ཚོ་ འབྲུག་སྐྱེལ་ཞིབ་དཔྱད་པ་གིས་ བཟོ་སྐྱོར་འབད་སའི་འཕྲུལ་ཁང་ཚུ་ ཞིབ་དཔྱད་དང་ལྟ་རྟོག་འབད་དགོ།
- (༤) འབྲུག་སྐྱེལ་ཞིབ་དཔྱད་པ་གིས་ བཟོ་སྐྱོར་འབད་མི་ བཀའ་སྡེལ་འབད་མི་ རྒྱུལ་འདྲེན་འབད་མི་དང་ ཚོང་འབྲེལ་འབབ་མི་ཚུ་འོ་ཐོ་དེ་ཚུ་ དཔེ་འདྲེན་འབག་ནི་ ཡང་ན་ ཡིག་ཆས་གཞན་ག་ཅི་ཡོད་རུང་ ཁྲིམས་འདུན་ལས་འཚོལ་ཞིབ་འབད་ཚོག་པའི་བཀའ་ཤོག་དང་འབྲིལ་ བཟླ་ག་ཞིབ་འབད་ནི་དང་ གལ་སྲིད་ ཁོ་མོ་གིས་ ཐོ་དེ་བ་དང་ཡིག་ཆས་ཆམ་ཉམ་ ཡང་ན་ གང་རུང་ཅིག་ལུ་ བཙའ་ཁྲིམས་ ཡང་ན་ བཙའ་ཡིག་དང་སྐྱིག་གཞི་འདི་གི་འོག་ལུ་ ཉེས་བྱ་བཀའ་འདི་འོས་འབབ་ཡོད་པའི་ ཡིད་ཆེས་འདྲོངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅེ་ཡོད་ན་ བཙན་ལེན་འབད་དེ་ ཉེས་སྦྱོར་འབད་ཡོད་པའི་རྒྱབ་བྱེད་ཚུ་བཏོན་དགོ།
- (༥) གནང་བ་མེད་པའི་འབྲུག་སྐྱེལ་ཚུ་ གལ་སྲིད་རྒྱུལ་འདྲེན་འབད་པའི་དོགས་པ་ཡོད་ན་ དོགས་པ་ཡོད་པའི་སྐྱུམ་འཁོར་གང་རུང་ བཀའ་གི་ འདི་དཔྱད་དང་ཞིབ་དཔྱད་ཚུ་འབད་ཚོག།

CHAPTER 6

PESTICIDES INSPECTOR

Pesticides Inspection

50. The inspection of pesticides shall be done by the BAFRA.

Powers of Pesticides Inspector

51. A Pesticides Inspector shall exercise following powers:

- (1) The Pesticides Inspector shall maintain the list of authorized synthetic and bio-pesticides for import and manufacture;
- (2) Enter and search any premises where pesticides (synthetic and bio-pesticides) are imported, manufactured and stored at any time with assistance from the nearest police personnel with proper search warrant from the Court of Law;
- (3) The Pesticides Inspector shall inspect and monitor the manufacturing plants as deemed necessary;
- (4) The Pesticide Inspector shall inspect and examine or take extract of records or any other documents of the manufacturer, distributor, carrier or dealer with proper search warrant from the Court of Law and seize the same if, he has reason to believe that all or any of them, may furnish evidence of committing an offence punishable under the Act or this Rule;
- (5) Stop, conduct inquiry and examine any vehicle or individual suspected to transport or carry unauthorized pesticides;

- (6) བཅའ་ཡིག་དང་སྐྱིག་གཞི་འདི་གི་དགོངས་དོན་ཚུ་དང་མ་འཁྲིལ་བར་ འབྲུལ་སྐྱོན་བཟམ་སྡེལ་ འབད་བ་དང་ ཚོང་འབྲེལ་འཐབ་པ་ དེ་ལས་ ལག་ལེན་འཐབ་ཡོད་པ་ཡིད་ཆས་འདྲོང་པའི་རྒྱ་ མཚན་ཡོད་ན་ འབྲུལ་སྐྱོན་ག་ཅི་ཡིན་ཅུང་ འབྲུལ་སྐྱོན་བཟོ་སྐྱོན་པ་གིས་བསགས་མཛོད་ལས་ རྫོང་ཆ་ལུགས་པའི་འབྲུལ་སྐྱོན་ ཕྱིར་བཏོན་མ་འབད་མེ་ཚུ་ ཁྲིམས་འདུན་ལས་ བཟམ་སྡེལ་ འབད་ནི་དང་ ཚོང་འབྲེལ་འཐབ་ནི་ དེ་ལས་ ལག་ལེན་འཐབ་ནི་ཚུ་ལས་བཀག་གི་འདི་དོན་ལུ་ བཀའ་རྒྱ་ལེན་དགོ།
- (7) འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་མི་ངོམ་ཚུ་དང་ འབྲེལ་བ་འཐབ་ཞིན་མ་ལས་ བཅའ་ཁྲིམས་ ཡང་ན་ བཅའ་ཡིག་དང་སྐྱིག་གཞི་འདི་དང་འཁྲིལ་ དབང་ཆ་གཞན་ཚུ་ལག་ལེན་འཐབ་དགོ།

འབྲུལ་སྐྱོན་ཞིབ་དཔྱད་པའི་ལཱ་འགན།

43 འབྲུལ་སྐྱོན་ཞིབ་དཔྱད་པ་གིས་གཤམ་གསལ་གྱི་ལཱ་འགན་ཚུ་འབག་དགོ།

- (1) ཚོག་ཐམ་འཆང་མི་ཚུ་གིས་ ཚོག་ཐམ་གྱི་གནས་ཚོག་དང་འཁྲིལ་ འབད་མ་འབད་ཞིབ་དཔྱད་ འབད་དགོ།
- (2) རྒྱལ་ཁབ་ནང་ བཟོ་སྐྱོར་འབྲུལ་སྐྱོན་དང་སྐྱེ་ལུན་གྱི་འབྲུལ་སྐྱོན་གྱི་གནང་བ་ཡོད་པའི་ཚོང་འབྲེལ་པ་ ཚུ་ལུ་ དུས་རྒྱུན་དུ་ལྟོག་འབད་དགོ།
- (3) ལམ་ལུགས་དང་འཁྲིལ་ཏེ་བཀོད་པའི་ཉོག་བཤད་ཚུ་ བཟླ་ཞིབ་འབད་དགོ།
- (4) ཞིབ་དཔྱད་འབད་ནི་འདི་ འགན་ཁག་འབག་པའི་སྐབས་ དཔེ་ཚད་དང་བཅོན་ལེན་འབད་མི་འདི་འབྲུལ་ སྐྱོན་ དེ་ལས་ ལྟོག་འབད་མི་དང་ དང་ལེན་འབད་ཡོད་པའི་མོ་ཚུ་ རྒྱལ་ཡོངས་སྡོད་ལྷན་སྐྱོབ་ ལྟེ་བ་ལུ་སྤོད་ནི་འདི་དོན་ལུ་ བཞག་དགོ།
- (5) བཟོ་སྐྱོར་འབྲུལ་སྐྱོན་དང་ སྐྱེ་ལུན་གྱི་འབྲུལ་སྐྱོན་ཚུ་ བཅའ་ཁྲིམས་དང་ བཅའ་ཡིག་དང་སྐྱིག་ གཞི་འདི་དང་མ་འཁྲིལ་བར་ ཚོང་སྐྱོར་དང་ལག་ལེན་ལེ་འཐབ་ཡོད་པ་སྡེ་ཤེས་ཉོག་མ་འབྲུང་ནི་འདི་ དོན་ལུ་ འདྲི་དཔྱད་དང་ལྟོག་ཚུ་འབད་དགོ།
- (6) བཟོ་སྐྱོར་འབྲུལ་སྐྱོན་དང་ སྐྱེ་ལུན་གྱི་འབྲུལ་སྐྱོན་ཚུ་ བཅའ་ཁྲིམས་དང་ བཅའ་ཡིག་དང་སྐྱིག་ གཞི་འདི་གི་ཁྲབ་དབང་ལུ་ཡོད་པའི་ས་མཚན་མ་བད་ལྟེ་ ཉག་ཚོང་རྒྱལ་མི་ཚུ་ བཅོན་ལེན་འབད་ དེ་ འབྲུག་སོ་ནམ་དང་ཟ་ཆས་ཁྲིམས་དོན་དབང་འཛིན་དང་ རྒྱལ་ཡོངས་སྡོད་ལྷན་སྐྱོབ་ལྟེ་བ་ལུ་ སྐྱོན་ལུ་གསལ་སྤོད་ནི་དང་ བཅའ་ཡིག་དང་སྐྱིག་གཞི་འདི་དང་འཁྲིལ་ དང་ལེན་འབད་དགོ།

- (6) Seek Court orders to stop the distribution, sale or use of any pesticide which he has reason to believe is being distributed, sold or used in contravention of the provisions of this Rule until the possessor has removed the defect from the stock;
- (7) Exercise such other powers in accordance with this Act or this Rule, after recording and communicating the reasons to the person or persons concerned.

Functions of Pesticides Inspector

52. The Pesticides Inspector shall perform following functions:

- (1) Inspect compliance of licensee to the conditions of license;
- (2) Conduct routine monitoring of synthetic and bio-pesticides of authorized dealers in the country;
- (3) Conduct investigation of any formal complaint received;
- (4) Maintain a record of all inspections made and action taken in performance of duties including taking of samples and seizures of stocks and to submit copies of such record to NPPC;
- (5) Make such enquiries and inspections as may be necessary to detect the sale and use of synthetic and bio-pesticides in contraventions of the Act and this Rule;
- (6) Investigate cross border smuggling of synthetic and bio-pesticides within jurisdictional scope of the Act and this Rule; and seize the consignment and furnish the detail report to BAFRA and NPPC and shall be dealt as per this Rule;

- (ཡ) སྐྱེ་ལྷན་འབྲུལ་སྐྱེན་གྱི་བཟོ་གྲུ་ཁང་ཚུ་ཅིས་ཏེ་ འབྲུལ་སྐྱེན་ཚུ་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་སྡེ་ག་འདི་
ས་ཁོངས་ཚུ་ནང་ ལོ་རེ་ལུ་ ཉུང་ཐག་ཚར་གསུམ་རེ་ལྟ་རྟོག་འབད་དགོ།
- (༤) བཀོད་ཚོགས་ཀྱིས་ གསལ་བཀོད་འབད་མི་དང་འཇུག་ སྐྱེ་ལྷན་འབྲུལ་སྐྱེན་ཚུ་ ས་ཁོངས་དེ་
ནང་ དཔེ་ཚད་བཏོན་ཞིན་མ་ལས་ བཅའ་ཡིག་དང་སྒྲིག་གཞི་འདི་དང་འཇུག་ དབྱེ་དབྱེད་ཀྱི་
དོན་ལུ་གཏང་དགོ།
- (༦) ཞིབ་དབྱེད་དང་བཟླ་ཞིབ་འབད་བའི་སྐབས་ ཏུག་དང་བསྐྱེས་པའི་ སྐྱུ་བ་བྱེད་རེ་འབྱུང་བ་ཅིན་
འབྲུལ་སྐྱེན་ཞིབ་དབྱེད་པ་གིས་ འདི་འཕྲོ་ལས་ རྒྱལ་ཡོངས་སྡེ་ཤིང་སྐྱུང་སྐྱོབ་ལྗེ་བ་ལུ་ སྐྱེན་ལུ་
འབད་དེ་ ཉེ་འདབས་ཀྱི་སྐྱེན་ཁང་ནང་བསྐྱུལ་དགོ།

གནས་ཚུལ་གྱི་ཁར་བཤད་ནི་ལས་བཀག་ཆ།

༥༩ འབྲུལ་སྐྱེན་ཞིབ་དབྱེད་པ་གིས་ གཞུང་འབྲེལ་གྱི་ལཱ་འགན་འབག་པའི་སྐབས་ གཞུང་འབྲེལ་གྱི་དོན་
ལུ་དང་ ཡང་ན་ ཞིམས་ཀྱི་འདུན་སར་དགོས་པའི་སྐབས་མ་གཏོགས་ མི་རོག་ལུ་ཡང་ གནས་ཚུལ་
ག་ཅི་ཨིན་རུང་བཤད་མི་ཚོག་

འབྲུལ་སྐྱེན་ཞིབ་དབྱེད་པ་གིས་ ཞིམས་འགལ་གྱི་འབྲུལ་སྐྱེན་ཚུ་བཅོན་ལེན་འབད་ནི་འདི་བྱ་སྤོའི་རིམ་པ།

༥༧ འབྲུལ་སྐྱེན་ཞིབ་དབྱེད་པ་གིས་ འབྲུལ་སྐྱེན་ཚུ་བཅོན་ལེན་འབད་ཞིན་མ་ལས་ བཅོན་ལེན་འབད་ཡོད་
པའི་ཐོ་ འབྲི་ཤོག་ལ པ་དང་འཇུག་ སྤོད་དགོ།

༥༥ བཅོན་ལེན་འབད་ཡོད་པའི་འབྲུལ་སྐྱེན་ཚུ་ ཡིག་ཆས་དང་སྐྱུགས་ རྒྱལ་ཡོངས་སྡེ་ཤིང་སྐྱུང་སྐྱོབ་ལྗེ་བ་
ལུ་ཅིས་སྤོད་དགོ། གལ་སྲིད་ བཅོན་ལེན་འབད་མི་འབྲུལ་སྐྱེན་གྱི་སྐྱེས་འདི་ མེད་པ་ཐལ་ཏེ་ཡོད་པ་
ཅིན་ རྒྱལ་ཡོངས་སྡེ་ཤིང་སྐྱུང་སྐྱོབ་ལྗེ་བ་ལུ་ཅིས་སྤོད་འབད་ནི་འདི་དོན་ལུ་ སྐྱེལ་འབྲེན་མ་འབད་བའི་ཉེ་
མ་ སྐྱེས་འདི་ལེགས་ཤོམ་སྡེ་བསྐྱེལ་དགོ།

- (7) Inspect all establishments dealing with pesticides, including bio-pesticides manufacturing plants, within the area of his jurisdiction not less than three times a year;
- (8) In accordance with the specifications laid down by the Board, draw samples of bio-pesticides manufactured on the premises and send them for test and analysis in accordance with this Rule; and
- (9) During the course of investigation or inspection, if there is detection of any evidence of poisoning, the Pesticides Inspector shall immediately report to the nearest hospital with information to NPPC of such occurrences.

Prohibition of Disclosure of Information

53. The Pesticides Inspector shall not disclose to any person any information acquired in performance of his official duties except for the official purpose or when required by the Court of Law.

Procedure to be followed by Pesticide Inspector for seizure of Illegal Pesticides

54. The Pesticides Inspector upon the seizure of any consignment of pesticides shall issue seizure list as per prescribed **Form 5**.
55. The seized pesticide consignment shall be surrendered to the NPPC along with the documents. If the packaging of the seized pesticides is damaged, such pesticides shall properly be packed before transportation for handing over to the NPPC.

CHAPTER 7
HANDLING AND MANAGEMENT OF PESTICIDES AND
BIO-PESTICIDES

Prohibition of Import, Sale, Stock, Exhibit, Distribute and Transport of Pesticides

56. The NPPC shall be the sole agency for import, distribution and sale of synthetic pesticides.
57. No person shall import, sell, stock, exhibit for sale, distribute and transport synthetic and bio pesticides except for bio pesticides manufactured in the country.
58. The guidelines for sale and distribution of bio-pesticides shall be developed by the PTWG for approval from the Board.

Packing and Labeling

59. The synthetic or bio-pesticides imported shall be properly packed and labeled in accordance with the provisions of this Rule.
60. All bio-pesticides manufactured in Bhutan shall be packed following the packaging standard approved by the Board.

Manner of Packing and Storage while in Transit

61. The synthetic or bio-pesticides shall not be transported or stored with food products, animal feeds and other related products.

༤༢ གལ་སྲིད་ བཟོ་སྐྱོར་འབྲུལ་སྐྱོན་དང་ རྐྱེ་ལྡན་འབྲུལ་སྐྱོན་ཚུ་ག་ཅི་ཡིན་རུང་ རྐྱེ་ལ་འདྲེན་འབད་མ་
ད་དང་ བསམགས་བཞག་པའི་སྐབས་ འཛུགས་འཛུགས་ཡོད་པ་ཅིན་ ས་དང་ཚུ་ཚུ་ ཏུག་གི་བ་དང་
བཅོམ་གི་བ་མི་ཞུགས་མིའི་དོན་ལུ་ རྐྱེ་ལ་འདྲེན་འབད་མིའི་ལས་སྡེ་དང་ ཡང་ན་ བསམགས་མཛོད་ཀྱི་
ཚོ་བདག་གིས་ རྐྱོན་འབོག་གི་ཐབས་ལམ་ཚུ་ཡོད་ན་ འདི་འབྲོ་ལས་ལག་ལེན་འཐབ་ནིའི་འགན་འཁུལ་
འབག་དགོ།

འབྲུལ་སྐྱོན་བསམགས་བཞག་སའི་གནས་སྤངས།

༤༣ བཟོ་སྐྱོར་འབྲུལ་སྐྱོན་དང་ རྐྱེ་ལྡན་འབྲུལ་སྐྱོན་ཡོད་པའི་སྡེ་དེ་ ཅ་ཆས་གཞན་ཚུ་བཞག་སའི་ས་
ཁོངས་ལས་ ཁང་མིག་ ཡང་ན་ ས་ཁོངས་སོ་སོའི་ནང་བཞག་དགོས་དང་ ཡང་ན་ རྐྱོན་སོ་སོའི་ནང་
སྡེ་མིག་རྒྱབ་སྐྱོབ་བཞག་དགོ།

༤༤ བཟོ་སྐྱོར་འབྲུལ་སྐྱོན་དང་ རྐྱེ་ལྡན་འབྲུལ་སྐྱོན་བཞག་སའི་ཁང་མིག་ ཡང་ན་ ས་ཁོངས་འདི་ ལེགས་
ཤོམ་སྡེ་ བམེལ་བྱོད་ལྡན་ཏོག་ཏོ་དང་ རྒྱ་ཚད་ཡང་ཏོག་ཏོ་སྡེ་བཟོ་དགོ།

བཅུགས་སྡོད་ནང་ གསལ་ཤོག་དབ་རྒྱུད་རྒྱུད་དགོས།

༤༥ འབྲུལ་སྐྱོན་གྱི་སྡོད་ག་རའི་ནང་ ལག་ལེན་ཐབས་ཐངས་དང་ ཏུག་ལྷགས་ དམིགས་པ་བསྐྱེད་མིའི་
སྲོལ་ཆགས་ རན་འཛུགས་དང་ གཞན་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་བརྟེན་དོན་ཚུ་རྒྱུད་དགོ།

༤༦ གསལ་ཤོག་དབ་རྒྱུད་གི་བརྟེན་དོན་ཚུ་ག་ར་ ཡིང་རྒྱུད་ཐོག་ལུ་བྲིས་དགོ།

འབྲུལ་སྐྱོན་རྐྱེ་ལ་འདྲེན་དང་བསམགས་བཞག

༤༧ རྒྱལ་ཁབ་ནང་ བཟོ་སྐྱོར་འབྲུལ་སྐྱོན་དང་ རྐྱེ་ལྡན་འབྲུལ་སྐྱོན་ཚུའི་ རྐྱེ་ལ་འདྲེན་དང་བསམགས་བཞག་
ཚུ་ ལམ་སྟོན་ ༤ པའི་ནང་ འཁོད་ཡོད་མི་འདི་དང་འཁྲུལ་དགོ།

62. If any synthetic or bio-pesticide is found to have leaked out in transport or storage, it shall be the responsibility of the transport agency or the storage owner to take such measures urgently to prevent poisoning and pollution of soil or water, if any.

Conditions for Storage of Pesticides

63. The packages containing synthetic or bio-pesticides shall be stored in separate rooms or premises, away from the rooms or premises used for storing other articles or shall be kept in separate container under lock and key.
64. The rooms or premises meant for storing synthetic or bio-pesticides shall be well-built, well-lit and ventilated and of sufficient dimension.

Leaflet to be contained in a Package

65. The packing of every pesticide shall contain information on usage, toxicity, target organisms, antidote and other relevant information.
66. All information in the leaflet shall be in English.

Transportation and storage of pesticides

67. The transportation and storage of synthetic and bio-pesticides in the country shall be as prescribed in **Guideline 6**.

འབྲུག་སྐྱེའི་སྐྱོད་དང་ རོ་རྟལ་ལ་ཡིག་ དེ་ལས་ སྐྱར་རས་ཚུའི་ཡི་གེ་སྐྱར་བཀོད་འབད་ནི་ལས་བཀག་ག་
འཛིན།

༤༥ འབྲུག་སྐྱེའི་བཟོ་སྐྱེའི་ལོ་གིས་ བཟོ་སྐྱེའི་འབྲུག་སྐྱེའི་དང་སྐྱེའི་ལྷན་འབྲུག་སྐྱེའི་སྐྱོད་དང་ རོ་རྟལ་ལ་
ཡིག་ སྐྱར་རས་ཚུ་ལུ་བྲིས་མི་དང་རྟལ་ལ་ཡིག་མི་ཚུ་ མི་རོག་གིས་ཡང་ མནོ་བཞིན་བསམ་བཞིན་
ཅུ་ སྐྱར་བཀོད་འབད་ནི་དང་ འབྲུག་ལུ་མེད་པ་བཟོ་ནི་ དེ་ལས་ བྲིས་ལུ་མེད་པ་གཏང་ནི་ཚུ་མི་ཚོགས།

འབྲུག་སྐྱེའི་ཉེན་སྲུང་གི་ཚོང་བསྐྱུགས།

༤༦ བཟོ་སྐྱེའི་འབྲུག་སྐྱེའི་དང་སྐྱེའི་ལྷན་འབྲུག་སྐྱེའི་ ཚོང་བསྐྱུགས་ག་ཅི་ཡིན་རུང་ དཔེར་ན་ ཉེན་སྲུང་
ཅན་དང་ དུག་མིན་ གཞོད་འཚོ་མེད་པ་ གཞོད་པ་མེད་པ་དང་ མི་དང་སེམས་ཅན་ལུ་ དུག་ཚུ་གི་
གཞོད་པ་མེད་པ་དང་ རང་བཞིན་གི་ནང་ཚུ་ག་རང་ཚང་མི་ ཚུ་སྐྱོར་གི་ནང་ལས་ དུག་གི་གཞོད་
པ་ཉུང་ཤོས་ཡོད་མི་ དེ་ལས་ བཟོ་སྐྱེའི་བཟོ་སྐྱེའི་ལོ་གི་ཚུ་ དམ་དམ་སྤྱོད་བཀག་དམ་འབད་དགོ།

ལག་ལེན་མ་འབྲུག་མི་དང་ལག་ལེན་འབྲུག་མི་འཛིན་ཚེས་གངས་ལས་བཟུལ་བའི་འབྲུག་སྐྱེའི་བཀོད་ག་ཐངས།

༥༠ རྒྱལ་ཡོངས་སྤྱོད་ཤིང་སྤྱོད་སྐྱོབ་ལྟེ་བ་གིས་ རྒྱལ་ཡོངས་སྤྱོད་ཤིང་སྤྱོད་ཤིང་ སོ་ནམ་ཞིབ་འཚོལ་དང་
གོང་འཕེལ་ལྟེ་བ་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་ལས་སྤྱོད་གཞན་ཚུ་དང་འབྲེལ་བ་འབྲུག་མི་ལས་ ལོ་ལྟེ་
རྒྱལ་ཡོངས་ཨ་རྟལ་ར་ ལག་ལེན་མ་འབྲུག་མི་དང་ ལག་ལེན་འབྲུག་མི་འཛིན་ཚེས་གངས་ལས་བཟུལ་བའི་
བཟོ་སྐྱེའི་འབྲུག་སྐྱེའི་དང་སྐྱེའི་ལྷན་འབྲུག་སྐྱེའི་བསྐྱེའི་འགོ་བཙུགས་དགོ།

༥༡ རྒྱལ་ཡོངས་སྤྱོད་ཤིང་སྤྱོད་སྐྱོབ་ལྟེ་བ་གིས་ ལག་ལེན་མ་འབྲུག་མི་དང་ ལག་ལེན་འབྲུག་མི་འཛིན་ཚེས་
གངས་ལས་བཟུལ་བའི་ བཟོ་སྐྱེའི་འབྲུག་སྐྱེའི་དང་སྐྱེའི་ལྷན་འབྲུག་སྐྱེའི་ ལས་སྤྱོད་ ༡ བ་དང་ ༥
བ་དང་འབྲེལ་ བསྐྱེའི་ལེན་དང་སྐྱེའི་འབྲེལ་ དེ་ལས་ བཀོད་མི་ལུ་འགན་ཚུ་འབག་དགོ།

Prohibition against Altering Inscription on Containers, Labels or Wrappers of Pesticides

68. No person shall intentionally alter, obliterate, or deface any inscription or mark made or recorded by the manufacturer on the container, label or wrapper of any synthetic or bio-pesticide.

Advertisement on Safety of Pesticides

69. Any advertisement for promoting any synthetic or bio-pesticide in any form conveying statements such as ‘SAFE’, ‘NON-POISONOUS’, ‘NON-INJURIOUS’, ‘HARMLESS’ “NON-TOXIC TO HUMANS AND ANIMALS, CONTAINS ALL NATURAL INGREDIENTS, AMONG THE LEAST TOXIC CHEMICALS KNOWN, POLLUTION APPROVED,” is strictly prohibited.

Disposal of Unused and Obsolete Pesticides

70. The NPPC shall initiate collection of unused and obsolete synthetic or bio-pesticides throughout the country after every five years in coordination with Dzongkhag Agriculture Officer, Agriculture Research and Development Centres and other relevant agencies.
71. The NPPC shall collect, transport and dispose unused and obsolete synthetic or bio-pesticides as per the **Guideline 7** and **8**.

ལེའུ་ ༡ པ། ཉེས་སྲོད་དང་ཉེས་ཚད།

༡༢ འབྲུག་གི་འབྲུལ་སྐྱོན་བཅའ་ཁྲིམས་ ༡༠༠༠ ཅན་མའི་དོན་ཚན་ ༡༤༡ དང་འཁྲིལ་ མི་ངོམ་ཅིག་གིས་ བཅའ་ཡིག་དང་སྐྱིག་གཞི་འདི་དང་འགེལ་བའི་ཉེས་སྲོད་རེ་འབྲུང་ཚེ་ ས་ཁྱོན་གྱི་ཁྲིམས་དང་འཁྲིལ་ ཉེས་བྱ་དང་བཅོམ་ཁྲིམས་ཚུ་སྐྱོན་དགོ།

བཀག་སྲུང་།

༡༣ བཅའ་ཡིག་དང་སྐྱིག་གཞི་འདི་དང་མ་འཁྲིལ་བར་ བཅོས་སྲོད་འབྲུལ་སྐྱོན་དང་ སྐྱེ་ལྡན་འབྲུལ་སྐྱོན་ནང་ འབྲེན་འབད་མི་ ཡང་ན་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་འཁོད་བཅོས་སྲོད་འབད་མི་ སྐྱེ་ལྡན་འབྲུལ་སྐྱོན་ཚུ་ ལྟོར་བཤིག་གཏང་མི་ལུ་བརྟེན་ རྒྱལ་ཡོངས་སྡེ་ཤིང་སྲུང་སྐྱོབ་ལྗེ་བ་ ཡང་ན་ བཀོད་ཚོགས་ དེལས་འབྲུལ་སྐྱོན་ཞིབ་དབྱད་པ་ཚུ་ལུ་ཉེས་འཁྲི་སྐྱོན་ནི་མེད།

༡༤ འབྲུལ་སྐྱོན་གྱི་ཐོན་སྐྱེད་ཚུ་བརྟག་དབྱད་ ཡང་ན་ བཅོམ་ལེན་ ལྟོར་བཤིག་འབད་བ་ ཡང་ན་ བཅའ་ཡིག་དང་སྐྱིག་གཞི་ནང་གསལ་ལྟར་ དགོས་མཁོ་ཡོད་པ་སྐྱེ་འཚར་ཏེ་བསྐྱབ་པའི་བྱ་བ་གཞན་ ག་ཅི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ཨིན་རུང་ སྲོང་རྒྱུད་བྱུང་བའམ་ལུན་འགྲངས་ལུས་མི་ལུ་བརྟེན་ རྒྱལ་ཡོངས་སྡེ་ཤིང་སྲུང་སྐྱོབ་ལྗེ་བ་ ཡང་ན་ བཀོད་ཚོགས་ དེལས་འབྲུལ་སྐྱོན་ཞིབ་དབྱད་པ་ཚུ་ལུ་ ཉེས་འཁྲི་སྐྱོན་ནི་མེད།

༡༥ བཅའ་ཡིག་དང་སྐྱིག་གཞི་འདི་དང་འཁྲིལ་ བཅའ་ཁྲིམས་དང་བཅའ་ཡིག་དང་སྐྱིག་གཞི་གི་དགོངས་དོན་ཚུ་ བསྟར་སྲོད་འབད་ནིའི་འགན་ཁུར་ཚུ་ ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་གི་སྐོ་ལས་འབབ་པའི་བྱ་བ་ག་ཅི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ཨིན་རུང་ འབྲུལ་སྐྱོན་ཞིབ་དབྱད་པ་ལུ་ ཉེས་འཁྲི་སྐྱོན་ནི་མེད།

འབྲུལ་སྐྱོན་ཞིབ་དབྱད་པའི་ཉེས་འཁྲི།

༡༦ འབྲུལ་སྐྱོན་ཞིབ་དབྱད་པ་གང་རུང་གིས་ རྒྱ་དོན་ལེགས་ཤོམ་དང་ རྒྱ་མཚན་ལྡན་པར་བདེན་འཛིན་རུང་བའི་རྒྱ་རྒྱུན་མེད་པར་ འབྲུལ་སྐྱོན་དང་ ཡང་ན་ བཟའ་འཐུང་གི་ཐོན་སྐྱེད་ཚུ་ ཚུལ་མིན་ཐོག་ལས་བཀག་ནི་དང་ བཅོམ་འཚོལ་འབད་ནི་ དེལས་ བོམ་དབྱད་དང་ བཅོམ་ལེན་ཚུ་འབད་ཚེ་ འབྲུག་གི་ཞི་གཞུག་བཅའ་ཡིག་དང་སྐྱིག་གཞི་དང་འཁྲིལ་ བདག་སྲོད་གི་ཉེས་ཁྲིམས་སྐྱོན་དགོཔ་དང་ དེ་གིས་ འབྲུག་གི་ཉེས་འགེལ་ཁྲིམས་དེ་བ་ནང་འཁོད་ཡོད་པའི་ཉེས་འཁྲི་བསྟར་སྲོད་ལུ་ ལྟོན་འགོག་འབད་ནི་མེད།

CHAPTER 8

OFFENCES AND PENALTIES

72. In accordance with Section 18.1 of the Pesticides Act of Bhutan 2000, any person who commits an offence under the Act or this Rule shall be an offence punishable with fines or imprisonment in accordance with the Law of the Land.

Immunity

73. No liability shall be attached to the NPPC or the Board or Pesticides Inspector for the destruction of any synthetic or bio-pesticides brought into or bio-pesticides manufactured in the country resulting from non-compliance.

74. The NPPC or the Board or Pesticides Inspector is in no way liable for damage done, or delays incurred, by testing, seizure or destruction of products or any other action deemed necessary and performed under this Rule.

75. No Inspector shall be liable for anything done by him in good faith, as required under this Rule, for the purposes of enforcing the provisions of the Act or this Rule in the course of discharging his duties.

Liability of Inspectors

76. Any Pesticides Inspector, who without good cause and reasonable belief wrongfully stops, search, frisks, and seizes any pesticides and/or food products shall be liable for administrative action under the Bhutan Civil Service Rules and shall not preclude liability under the Penal Code of Bhutan.

ཡལ གཞུང་གི་དོ་ཚབ་ ཡང་ན་ བཅའ་ཁྲིམས་དང་བཅའ་ཡིག་དང་སློབ་གཞི་འདི་དང་འབྲེལ་ གཞུང་
འབྲེལ་གྱི་དོན་ལུ་ དབང་ཚལོ་དང་པའི་འགོ་དཔོན་ཅིག་གིས་ གཤམ་འཁོད་ཚུལ་མིན་གྱི་བྱ་བ་ཚུ་འབད་
ཚེ་ འབྲུག་གི་ཞི་གཡོག་བཅའ་ཡིག་དང་སློབ་གཞི་དང་འབྲེལ་ བདག་སྲོལ་གི་ཉེས་ཁྲིམས་སློབ་དགོ།

- (1) གཞུང་འབྲེལ་གྱི་འགན་ཁུར་འབག་ཚེ་ བྱ་སྐྱོའི་རིམ་པ་ལུ་མི་གནས་པ།
- (2) བཅའ་ཡིག་དང་སློབ་གཞི་འདི་ནང་འཁོད་ཡོད་མི་ ཉེས་སྲོལ་འཐབ་ནི་འཛུགས་ རྒྱུད་བསྐྱུལ་
འབད་བ།
- (3) གཞུང་འབྲེལ་ལཱ་འགན་ཚུ་མི་འབད་བ།
- (4) དབང་འཛིན་ལུ་མི་བདེན་པའི་བརྗོད་དོན་བྱིན་ནི།
- (5) གསང་བུ་འཛིན་དོན་ཚུ་ ཕྱིར་བཤད་འབད་ནི།
- (6) སློབ་གཡོག་མེད་པའི་སྐབས་ སློབ་གོ་ལོག་སྲོལ་འབད་ནི།
- (7) བཅའ་ཁྲིམས་འབད་མི་འི་ ཅད་རིམ་ཚུ་ ལོག་སྲོལ་འབད་ནི།
- (8) གཞུང་གི་འོང་འབབ་ལོག་སྲོལ་འབད་ནི།

འབྲུག་གི་ཉེས་ཁྲིམས་འགེལ་ཁྲིམས་དེབ་དང་འབྲེལ་ཉེས་བྱ་དང་ཉེས་ཚད།

ཡལ ཚོག་ཐམ་འཆང་ཐོག་སིལ་ཚོང་རྒྱལ་མི་ཚུ་གིས་ ཁྲིམ་འཁོར་གྱི་དོན་ལུ་ བཀོད་ཚོགས་གྱི་གནང་བ་
གྲུབ་པའི་ཐོ་དང་འབྲེལ་ བཟོ་སྲོལ་འབྲུལ་སློབ་དང་ སླེ་ལྷན་འབྲུལ་སློབ་ཚུ་ ཚོང་འབྲེལ་འཐབ་ནི་དང་
ནང་འབྲེན་འབད་ནི་ དེལས་ ཕྱིར་ཚོང་ཚུ་ འཐབ་ཚོག་ནི་མ་གཏོགས་ མི་རིམ་གཞན་གང་རུང་གིས་
དེ་ལྟར་འབད་མི་ཚོག་ནི་དང་ གལ་སྲིད་ དེ་ལྟར་འབད་མི་རེ་འཐོན་ཚེ་ འབྲུག་གི་ཉེས་ཁྲིམས་འགེལ་
དེབ་གྱི་དོན་ཚུ་ 2012 དང་ 2016 ཅན་མ་དང་འབྲེལ་ ཉེས་བྱ་ཕོག།

ཡལ མི་རིམ་གང་རུང་གིས་ འབྲུལ་སློབ་ཚུ་ ཚུལ་མཐུན་སྟེ་ ལག་ལེན་མ་འཐབ་པར་ རྒྱུད་དང་ རྒྱུ་ ས་
གཞི་ཚུ་ བཅོག་པ་ཞུགས་བཅུག་པའམ་ ཡང་ན་ བཅོག་གི་བཤོར་བཅུག་སྟེ་ མི་དམངས་གསོ་བའི་
འཕྲོད་བསྟེན་དང་ ཉེན་སྲུང་ལུ་གཞོན་ཉེན་འབྲུང་པ་ཅིན་ འབྲུག་གི་ཉེས་ཁྲིམས་འགེལ་
ཚུ་2012 པ་ལྟར་ ཉེས་བྱ་སློབ་དགོ།

77. Any authorized officer representing the Government or otherwise authorized to act officially under the Act or this Rule shall be liable for administrative action under the Bhutan Civil Service Rules for the following act or omission:
- (1) Non-compliance to the procedure in performing official duty;
 - (2) Abet in commission of offence under this Rule;
 - (3) Non-performance of official duty;
 - (4) Providing false information to the authority;
 - (5) Disclosing of information which is prohibited from disclosure;
 - (6) Misuse of official uniform during off duty;
 - (7) Misuse of seized goods; and
 - (8) Misuse of government revenue.

Offences and Penalties under the Penal Code of Bhutan

78. Any person engaging into sale, import or export of synthetic or bio pesticides except for household purpose by the licensed retailer as per the list approved by the Board shall be liable for criminal offence under Section 279 and 506 of the Penal Code of Bhutan.
79. Any person who contaminates or pollutes the environment including air, water and land and makes it noxious for public health and safety by misusing any pesticides shall be liable for criminal offence under Section 408 of the Penal Code of Bhutan.

- ༡༠ དབང་ཆ་སློད་ཡོད་པའི་ འབྲུལ་སྐྱེལ་ལྷ་རྟོག་པ་ཅིག་གིས་ བཙའ་ཡིག་དང་སྐྱིག་གཞི་འདི་དང་འབྲེལ་
 ཉེ་ ཁྲིམས་མཐུན་གྱི་འགན་ཁུར་འབག་པའི་ཚེ་ ཡང་ན་ དབང་ཆ་ཡོད་པའི་ལྷ་རྟོག་པ་ལུ་ གཞོན་པ་
 བཀའ་བའི་སྐབས་ འབྲུག་གི་ཉེས་འགའ་ཁྲིམས་དེ་བཀྱི་དོན་ཚན་ ༤༢༢ དང་ ༡༥༤ དང་འབྲེལ་
 ཉེས་ཅོད་གྱི་ཉེས་པ་ཕོག།
- ༡༡ རྒྱལ་ཁབ་ནང་ འབྲུལ་སྐྱེལ་གྱི་སྐོར་ལས་ ག་ཅི་བཟུམ་གྱི་བྱུང་བསྐྱུགས་ཡང་ འབད་མི་ཚོག་ནི་དང་
 མི་དམངས་ལུ་ འབྲུལ་སྐྱེལ་སྐོར་ལས་ བརྟེན་ཕྱི་འགྱུར་སྤྲོད་པ་ཅིན་ འབྲུག་གི་ཉེས་འགའ་
 ཁྲིམས་དེ་བཀྱི་དོན་ཚན་ ༣༢༤ ཚན་མ་དང་འབྲེལ་ ཁྲིམས་འགའ་གྱི་ཉེས་སྤྱོད་སྐྱེན་དགོ།
- ༡༢ དབང་འཛིན་གྱི་ལས་སྡེ་ ཡང་ན་ འགོ་དཔོན་ཅིག་ལུ་ བསམ་སྦྱོར་ཐོག་ལས་ མགུ་སྐོར་རྒྱབ་ནིའི་
 དོན་ལུ་ ཚུམ་བྲིས་སམ་ ཡིག་ཆ་བཟོས་པ་ རྒྱུར་བཀོད་འབད་བ་ དེ་ལས་ མ་བདེན་པའི་གསལ་
 བཤད་འབད་བ་ཅིན་ འབྲུག་གི་ཉེས་འགའ་ཁྲིམས་དེ་བཀྱི་དོན་ཚན་ ༢༧༤ ཚན་མ་དང་འབྲེལ་
 ཁྲིམས་འགའ་གྱི་ཉེས་སྤྱོད་སྐྱེན་དགོ།
- ༡༣ བཙའ་ཁྲིམས་དང་ བཙའ་ཡིག་དང་སྐྱིག་གཞི་ལས་འགའ་བའི་ ཉེས་སྤྱོད་འབྱུང་ཚེ་ ཉེས་ཆད་འདི་
 མི་རོ་དང་ ཡང་ན་ རྒྱ་ལོ་ལུ་གཞོན་སྐྱོན་ ག་ཅི་འབྱུང་རུང་ ཉེས་སྤྱོད་འབད་མི་གིས་ལེགས་བཙུགས་
 དང་ ཉམས་གསོ་འབད་ནིའི་དོན་ལུ་ རོན་རོ་ཚུ་ ལ་སྐོར་སྤྲོད་དགོ།

ཞི་བའི་ཉེས་བྱ།

- ༡༤ བཙའ་ཡིག་དང་སྐྱིག་གཞི་འདི་དང་འབྲེལ་བའི་ ཉེས་བྱ་དང་ཉེས་ཆད་ཚུ་ གཤམ་གསལ་ལྟར་སྐྱེན་
 དགོ།
 - (༡) ཉོག་མེད་གནང་བ་དང་ ཚོག་ཐམ་ཐོབ་ནིའི་དོན་ལུ་ མ་བདེན་པའི་རག་བརྗོད་དང་ མགུ་
 བསྐོར་བའི་གསལ་བཤད་འབད་བ་ཅིན་ ཉེས་བྱ་དངུལ་ཀྱམ་ ༡༠,༠༠༠ དང་ དེ་བཟུམ་སྡེ་
 ཐོབ་མིའི་ཚོག་ཐམ་འདི་ཡང་ དེ་འཕྲོ་ལས་ཆ་མེད་གཏང་དགོ།
 - (༢) འབྲུལ་སྐྱེལ་ཞིབ་དབྱེད་པ་ཚུ་ འགན་ཁབ་སྐྱིག་གཞི་གཞུགས་པའི་སྐབས་ མགུ་བསྐོར་དང་
 མ་བདེན་པའི་རག་བརྗོད་འབད་པའི་ཕྱིན་པ་ཅིན་ མི་རོ་འདི་ལུ་ ཉེས་བྱ་དངུལ་བཀྱམ་ ༡༠,༠༠༠ རེ་
 སྐྱེན་དགོཔ་དང་ དེ་བཟུམ་སྡེ་ བསྐྱུར་བརྗོད་འབད་བ་ཅིན་ ཚོག་ཐམ་འདི་མེད་གཏང་དགོ།

80. Any act of obstruction to the authorized inspector or an act of assault to the authorized inspector for execution of lawful duties under this Rule shall be liable for criminal offence under Section 422 or 156 of the Penal Code of Bhutan.
81. Any form of advertisement of pesticides in the country and misinforming the people on the pesticides shall be liable for criminal offence under Section 324 of the Penal Code of Bhutan.
82. Any person who makes or alters writing or documents or makes false statement intending to deceive the authorized agencies or officer shall be liable for criminal offence under Section 296 of the Penal Code of Bhutan.
83. For any criminal offence under the Act and this Rule, the penalty shall additionally include the cost to rectify and restore any damage to persons and/or property caused by the offence committed.

Civil Offences

84. The following offences under this Rules shall be liable for fines and penalties as specified below:
 - (1) Making a statement that is false or misleading for a purpose of obtaining Clearance or license shall be liable for a fine of Nu. 10,000.00 and such accorded license shall be cancelled immediately.
 - (2) Making a statement that is false or misleading to Pesticides Inspector in performance of his duties shall be liable for a fine of Nu. 10,000.00 and such offences if repeated the license shall be cancelled.

- (੩) འབྲུག་ལུ་ སྐྱེ་ལྷན་གྱི་འབྲུམ་སྐྱེ་བཟོ་སྐྱེ་བ་ ག་ཅི་ཡིན་རུང་ ཆ་གནས་ཅན་གྱི་བཟོ་སྐྱེ་བ་གྱི་ཚོག་ཐམ་ མེད་པ་ཅིན་ ཉེས་བྱ་དངུལ་ཀམ་ ੫੦,੦੦੦ སྐྱིན་དགོས་དང་ རོ་ཆས་འདི་ཡང་ ལྷན་འབྲུམ་ག་ནི་ ཡང་མེད་པར་ བཅོམ་ལེན་འབད་དེ་ ཕ་མེད་བཟོ་ཚོག་
- (੮) ཚོང་འབྲེལ་ལས་སྡེ་གང་རུང་ གནོད་འབྲུམ་བཀག་འཛུགས་སྤྱོད་པ་གི་ལཱ་གཡོག་འབད་བའི་སྐབས་ ཆ་གནས་ཡོད་པའི་ ཚོག་ཐམ་འཆང་དགོས་དང་ དབང་འཛུགས་ཅན་གྱི་འགོ་དཔོན་ཚུ་གིས་ དགོས་ བཟོ་བཀོད་པའི་སྐབས་ ཚོག་ཐམ་བཏོན་ནི་མེད་པ་ཅིན་ ཉེས་བྱ་དངུལ་ཀམ་ ੩,੦੦੦ སྐྱིན་དགོ་ པའི་ཁར་ ཞིབ་དཔྱད་ཐེངས་གཉིས་པ་འབད་བའི་སྐབས་ ཚོག་ཐམ་བཏོན་ནི་མེད་པ་ཅིན་ ཉེས་བྱ་ གཉིས་ལྟ་བུ་སྐྱེ་སྐྱིན་དགོས་དང་ ཞིབ་དཔྱད་ཐེངས་གསུམ་པའི་ནང་ཡང་ བཏོན་ནི་མེད་པ་ཅིན་ ཚོག་ ཐམ་འདི་ ཆ་མེད་གཏང་ཚོག་
- (੫) འབྲུམ་སྐྱེ་བཟོ་ བཟུང་འབྲུང་གི་རིགས་གཞན་དང་ སྐོ་ཞོར་མེམས་ཅན་གི་ཆག་ དེ་ལས་ ཐོན་སྐྱེད་ གཞན་ཚུ་དང་སྐྱ་བཟེས་ཏེ་ སྐྱེལ་འབྲེན་འབད་ནི་དང་ བསགས་བཞག་པ་ཅིན་ ཉེས་བྱ་ དངུལ་ཀམ་ ੫,੦੦੦ དང་ དེ་བཟུམ་སྡེ་ ཉེས་སྤྱོད་ ཡང་བསྐྱར་དུ་འབད་བ་ཅིན་ ཚོག་ཐམ་ཆ་མེད་གཏང་ནི་ཡིན།
- (༦) བཅའ་ཡིག་དང་སྐྱིག་གཞི་འདི་དང་འབྲེལ་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་འཁོད་ བཟོ་སྐྱེ་བ་འབད་མིའི་ འབྲུམ་སྐྱེ་བ་ ཚུའི་ སྐམ་གུ་བཟོ་དོན་ཚུ་ ཡོད་པའི་ དེ་བ་རྒྱང་མེད་པ་ཅིན་ རོ་ཆས་རེ་ལུ་ ཉེས་བྱ་དངུལ་ཀམ་ ੫,੦੦੦ རེ་སྐྱིན་དགོ།
- (༧) མི་རིམ་གང་རུང་གིས་ འབྲུམ་སྐྱེ་བ་ཐོན་སྐྱེད་གུ་ཡོད་པའམ་ བཟོ་སྐྱེ་བ་གིས་ འབྲུམ་སྐྱེ་བ་སྐམ་ཤོག་ གུ་བཀོད་པའི་ཡི་གུ་ཚུ་ བསམ་སྦྱོར་ཐོག་ལས་ བསྐྱར་བཀོད་འབད་ནི་དང་ རྒྱལ་མེད་བཟོ་ནི་ ཡང་ བ་ འབྲི་སུབ་འབད་བ་ཅིན་ ཉེས་བྱ་དངུལ་ཀམ་ ੫,੦੦੦ རེ་སྐྱིན་དགོ།
- (༨) མི་རིམ་གང་རུང་གིས་ མ་བཟོན་པའི་ཁེ་སྐྱོན་སྤྱོད་པེ་ གསལ་བསྐྱགས་འབད་བ་ཅིན་ ཉེས་བྱ་ དངུལ་ཀམ་ ੫,੦੦੦ རེ་སྐྱིན་དགོ།
- (༩) སྐྱེ་ལྷན་འབྲུམ་སྐྱེ་བ་ཐོན་སྐྱེད་འབད་ནིའི་ ཚོག་ཐམ་འཆང་མི་གང་རུང་གིས་ འབྲུམ་སྐྱེ་བ་ལྱི་སྐྱེས་ཚད་ བྱང་ཉེས་བཟོ་བསྐྱེ་བ་འབད་བ་ རྩམ་སྦྱོར་གཞན་དང་བཟེས་བཟེས་པ་ ཡང་ན་ རྩམ་མ་བཟོ་བཟོ་མ་ ཡོད་པར་མཐོང་ཚོ་ ཉེས་བྱ་དངུལ་ཀམ་ ੫੦,੦੦੦ སྐྱིན་དགོས་དང་ ཚོག་ཐམ་འདི་ཆ་མེད་གཏང་ བཟོ་ནི་དང་ ཚོག་ཐམ་འཆང་བ་པོ་འདི་ ལོ་རྩི་ ੫ གི་རིང་ལུ་ ཉེས་མེད་གནང་བ་བྱིན་ནི་མེད་པའི་ཁར་ གཞན་གྱི་ཚོག་ཐམ་ལག་ལེན་འབབ་ཐོག་ འབྲུམ་སྐྱེ་བ་ཐོན་སྐྱེད་འབད་མི་ཚོག་

- (3) Any manufacture of bio-pesticides in Bhutan without valid manufacturing license shall be liable for a fine of Nu. 50,000.00 and the consignment shall be seized and destroyed without any compensation.
- (4) Any entity working as a commercial pest control operator shall require a valid license and failure to produce on demand by an authorized officer shall be liable for a fine of Nu.2000.00 for first offence, double in the second offence and cancellation of license in the third offence.
- (5) Transportation or storage of pesticides along with other food products, animal feeds and other related products shall be liable for a fine of Nu. 5000.00 and repeated offence will result in cancellation of license.
- (6) Any packaging of bio- pesticides manufactured in the country, without leaflet containing information required under this Rule shall be liable for a fine of Nu. 5000.00 per consignment.
- (7) Any person intentionally found to alter, obliterate or deface any inscription or mark made or recorded by the manufacturer on the pesticides product shall be liable for a fine of Nu. 5000.00.
- (8) Any person making false declaration of conflict of interest shall be liable for a fine of Nu. 5000.00.
- (9) Any licensee who manufactures bio-pesticides which are sub-standard, adulterated or spurious shall be liable for a fine of Nu. 50,000.00 and the license will be cancelled and such licensee shall not be eligible for issue of clearance for five years and will not be allowed to use others license.

ལེབ་ ༩ པ།
ཉེན་བཀག་དང་ཉེན་སྲུང་ཐབས་ལམ།

གསོ་བའི་བརྟག་ཞིབ།

- ༡༥ མི་ངོམ་གང་རུང་ཅིག་ འབྲུབ་སྐྱེན་ལག་ལེན་དང་ འབྲེལ་བ་འཐབ་པའི་སྐབས་ ཡང་ན་ དེ་མིན་པའི་ འབྲུབ་སྐྱེན་དང་རེག་པའི་ཚེ་ ཉེན་ལ་ཡོད་པ་ཤེས་མི་བྱུང་ཚད་ལྡན་པའི་ རྒྱུ་འཚོ་ཅིག་གིས་ གསོ་བའི་བརྟག་ཞིབ་འབད་དགོ། གསོ་བའི་བརྟག་ཞིབ་ཀྱི་ལ་གསལ་ལུ་ འབྲི་ཤོག་ ༤ པའི་ནང་བཀའ་དགོ།
- ༡༦ རྒྱལ་རྒྱུན་ འབྲུབ་སྐྱེན་དང་འབྲེལ་བ་འཐབ་མི་ གཞུང་གི་ལས་བྱེད་པ་གང་རུང་ཅིག་ བྱུང་ཚད་ལྡན་པའི་རྒྱུ་འཚོ་གིས་ ལོ་བསྟར་བཞིན་དུ་ གསོ་བའི་བརྟག་ཞིབ་འབད་དགོ། མི་ངོམ་དེ་ལུ་ རྒྱག་ཐོབ་ཡོད་པའི་ནད་ཉེན་མེ་བྱུང་ཚེ་ དེ་འབྲོ་ལས་བརྟག་ཞིབ་འབད་དེ་ སྐྱེན་བཅོས་ཚུ་ལ་མཐུན་འབད་དགོ།

གྲོ་འབྲུར་སྐྱེན་གྱི་ཐབས་ལམ་དང་ རྟོག་འཛོམས།

- ༡༧ རྒྱལ་ཡོངས་སྡེ་ཤིང་སྲུང་སྐྱོབ་ལྷེ་བ་གིས་ འབྲེལ་ཡོད་ལས་སྡེ་ཚུ་དང་གྲོ་འབྲུར་བསྐྱེན་ཐོག་ལས་ འབྲུབ་སྐྱེན་ལག་ལེན་དང་ གྲོ་འབྲུར་སྐྱེན་བཅོས་སྐྱོར་ལས་ གོ་རྟོགས་ཀྱི་སྐྱོང་བཅར་བྱིན་དགོ།
- ༡༨ འབྲུབ་སྐྱེན་དང་འབྲེལ་བའི་ རྒྱག་ཐོབ་པའི་གནས་སྐབས་ལུ་ གྲོ་འབྲུར་གྱི་སྐྱེན་བཅོས་འདི་ བརྩོན་ཡིག་ཚུང་ནང་འཁོད་ཡོད་མི་ བཀོད་བྱ་དང་འཁྲིལ་ཏེ་བྱིན་དགོས་དང་ ཡང་ན་ རྩོགས་ཀྱུབ་ཅན་གྱི་སྡེ་ཤིང་ཉེན་སྲུང་མཁའ་མཚོག་ལས་ བསྐྱབ་བྱ་ལེན་ཏེ་ རྒྱུ་འཚོ་འབད་སར་གཏང་དགོ།
- ༡༩ འབྲུབ་སྐྱེན་དང་འབྲེལ་བ་འཐབ་དགོ་མི་ ལས་སྡེ་ཚུ་གིས་ གྲོ་འབྲུར་སྐྱེན་བཅོས་ཅ་ཆས་ཚུ་བཞག་དགོ།
- ༢༠ མཛོད་གཉེར་དང་ ཉོག་སེལ་ལས་སྡེ་ཅེས་པའི་ འབྲུབ་སྐྱེན་ཚོང་སྐྱུར་ ཡང་ན་ འབྲེལ་བ་འཐབ་མི་གིས་ གྲོ་འབྲུར་སྐྱེན་རིགས་དང་ ཅ་ཆས་ཚུ་བཞག་དགོ།

CHAPTER 9

PRECAUTIONS AND SAFETY MEASURES

Medical Examination

85. Any persons who are engaged in handling, dealing or otherwise coming in contact with the pesticides are required to undergo medical examination by a qualified doctor who is aware of risks to which such persons are exposed. The details of their medical examination shall be entered in **Form 6**.
86. Any Government employees who are continuously exposed to pesticides shall be required to undergo medical examination by qualified doctor annually. Any person showing symptoms of poisoning shall be immediately examined and given proper treatment.

First-Aid Measures and Antidote

87. The NPPC in consultation with relevant agencies shall conduct awareness training on handling pesticides and use of first-aid treatment.
88. In all cases of poisoning first-aid treatment shall be given as per the instruction contained in the leaflet or seek advice from the competent plant protection expert and shall be referred to the physician.
89. All establishments dealing with pesticides shall maintain first-aid kits.
90. The first-aid medicines and equipment have to be maintained by pesticides handlers including stockiest, clearing forwarding agents and persons who undertake commercial pest operation.

121 ལྷན་ཁང་དང་ གཞི་རྟེན་གསོ་བའི་ལྷན་ཁང་ཚུ་ནང་ བློ་འཇོམས་དང་ ལྷོ་འབྲུང་ལྷན་རིགས་ཚུ་
ལངས་སྤེལ་བཞག་དགོ། རྒྱལ་ཡོངས་སྤྱོད་སྲུང་སྐྱོབ་ལྟེ་བ་གིས་ གསོ་བའི་ལས་བྱེད་པ་ཚུ་ལུ་ འབྲུང་
ལྷན་ལས་འཐབ་པའི་དུག་ལས་བཀག་ཅི་གི་ ལྷོ་འབྲུང་ལྷན་བཙུག་དང་ ཉེན་སྲུང་གི་ཐབས་ལམ་གྱི་
སྲོལ་བཟང་ཚུ་བྱིན་དགོ།

122 རྒྱལ་ཁབ་ནང་ སྤྱིར་བཏང་ལག་ལེན་འཐབ་མི་འབྲུང་ལྷན་ཚུ་ རྒྱལ་ཡོངས་སྤྱོད་སྲུང་སྐྱོབ་ལྟེ་བ་གིས་
དབྱེ་ཞིབ་འབད་དེ་ ལྷན་ཁང་དང་ གཞི་རྟེན་གསོ་བའི་ལྷན་ཁང་ཚུ་ནང་ རྒྱུན་སྲོལ་སྤེལ་བཞག་དགོ་པའི་
ལག་ཆེ་བའི་བློ་འཇོམས་ལྷན་གྱི་ཐོ་ཚུ་ གསོ་བའི་ལྷན་ཁབ་དང་གོས་བསྟུན་ཐོག་ལས་ རྒྱལ་སྤྱོད་
འབད་དགོ།

123 འབྲུང་ལྷན་ལག་ལེན་འཐབ་མི་ ག་འབད་རུང་ རྩོན་ཆས་དང་ ཉེན་བཀག་ཚུ་ཚུ་ ཚུལ་མཐུན་
ཐོག་ལས་ལག་ལེན་འཐབ་ལྟེ་ ཉེན་སྲུང་འབད་དགོ།

124 ཉེན་བཀག་སྐྱོན་ཆས་འདི་ དགོས་མཁོ་ཡོད་པའི་གནས་སྐབས་ནང་ ལག་ལེན་འཐབ་དགོས་དང་
འདི་ཡང་ སྤྲིག་གཞི་འདི་ནང་བཀོད་དོ་བཟུམ་སྤེལ་ དབུགས་གཏོང་ལེན་གྱི་ཐབས་འཕྲུལ་དང་གཅིག་
ཁར་ལག་ལེན་འཐབ་དགོ།

125 ཉེན་བཀག་སྐྱོན་ཆས་འདི་ འབྲུང་ལྷན་ནང་ན་འཇུག་ཅི་ལས་ སྤྱོད་འགོག་དང་ བཀག་ཅི་ ཡང་ན་
འབྲུང་ལྷན་དུག་སྐྱོར་ལས་བཀག་ཚུ་གས་མི་ཅིག་འོང་དགོ། རྩོན་ཆས་འདི་ ལག་ལེན་འཐབ་ཚར་བའི་
འབྲུང་ལས་ དུག་ཚན་ཟུར་སྐྱོར་ འཕྲུག་གཏོང་ནི་དོན་ལུ་ རྒྱལ་འབྲུབ་ལྟེ་བ་མི་ཅིག་དགོ།

126 ཉེན་བཀག་སྐྱོན་ཆས་ཆ་ཚང་འདི་ གཤམ་གསལ་གྱི་སྤྲིག་ཆས་ཚུ་ཆ་ཚང་དགོ།

- (1) ཉེན་བཀག་ཚན་གྱི་ཕྱི་འདི་སྐྱོན་ཆས་ ཕྱི་གོས་ མགུ་རས་ ཞུ་མོ།
- (2) འབག་པ།
- (3) གྱིབ་གྱི་ལག་འབྲུབས་དང་ ཡང་ན་ རྒྱུ་ཐལ་བའི་ཚུ་ཆས་ལས་བཟོ་བའི་ ལག་རར་ཚུ་ན་ལྟོད་
མི་ ཉེན་བཀག་གི་ལག་འབྲུབས།
- (4) ཐལ་བཀག་ཚུ་གས་པའི་མིག་ཤེལ་ དང་
- (5) ལྷམ།

91. The Hospitals and BHUs are expected to maintain adequate quantities of antidotes and first-aid medicines. The NPPC shall facilitate and support training of health workers on safety measures and first-aid treatment for pesticides poisoning.
92. The NPPC shall assess the types of pesticides commonly used in the country and recommend list of important antidotes to be maintained in the Hospitals and BHUs in consultation with the Ministry of Health.
93. Any person handling pesticides shall be adequately protected with appropriate clothing and protective gears.
94. The protective clothing shall be used wherever necessary, in conjunction with respiratory devices as laid down in this Rule.
95. The protective clothing shall be of such materials which prevent or resist the penetration or any form of pesticide formulations. The materials shall also be washable so that the toxic elements may be removed after each use.
96. A complete suit or protective clothing shall consist of the following dresses namely:
 - (1) Protective outer garment/overalls/hood/hat;
 - (2) Mask;
 - (3) Rubber gloves or such other protective gloves extending halfway up to the fore-arm, made of materials impermeable to liquids;
 - (4) Dust-proof goggles; and
 - (5) Boots.

དབྱུགས་གཏོག་ལེན་གྱི་ཐབས་འཕྲུལ།

༧༧ ལས་བྱེད་པ་ཚུ་གིས་ ཏུག་ཅན་ཐལ་མ་དང་ རྒྱང་མ་ དེ་ལས་ ཏུག་རྒྱུང་ཚུ་ལས་བཀག་གི་འདོད་ལུ་
གཤམ་གསལ་གྱི་ དབྱུགས་བཅག་ཁ་རས་དང་ ཏུག་རྒྱུང་ཁ་རས་ཚུ་ ལག་ལེན་འཐབ་དགོ།

- (༡) རྗེས་རྒྱུང་བཀག་ཐབས་ཀྱི་དབྱུགས་འཕྲུལ།
- (༢) དབྱུགས་གཏོག་ལེན་འབད་ནི་འདི་དབྱུགས་འཕྲུལ།
- (༣) ཏུག་རྒྱུན་དགོས་མཁའི་ དབྱུགས་གཏོག་ལེན་འཕྲུལ་ཆས།
- (༤) གཏོང་ཚུ་ལ་པོ་ ཡང་ན་ གཏོང་བྱེད་སྐབ་པའི་ རྗེས་རྒྱུང་སྐྱམ་ཡོད་པའི་གཏོང་རས།

༧༩ འབྲུབ་སྐྱེན་སྐྱོང་བསྐྱེད་པའི་ས་ཁོངས་ཀྱི་བར་སྐྱེད་ལུ་ འབྲུབ་སྐྱེན་གར་བྲགས་གྱི་གནས་ཚད་འདི་ཡང་
གནང་བ་ཡོད་པའི་ གནས་ཚད་ཐོ་ཚད་ལས་ བརྒལ་མི་ཚོགས།

ལས་བྱེད་པའི་སྤྱོད་བཟུང་།

༧༩ འབྲུབ་སྐྱེན་འབྲེལ་བ་འཐབ་མི་དང་ ལག་ལེན་འཐབ་མི་ཚུ་ ཉེན་སྲོག་གི་ཁོ་ཆས་ཚུ་ འབྲེལ་བ་འཐབ་
ཐངས་དང་ ཉེན་སྲུང་ཐབས་ལམ་ཚུ་གི་སྐོར་ལས་ སྤྱོད་བཟུང་འབད་དགོ།

ལག་ལེན་འཐབ་ཚར་མི་འབྲུབ་སྐྱེན་གྱི་སྤྱོད་དང་ ཚོས་གངས་ལས་བརྒལ་བའི་འབྲུབ་སྐྱེན་བཀོག་ཐངས།

༡༠༠ འབྲུབ་སྐྱེན་འབྲེལ་བ་འཐབ་མི་དང་ ལག་ལེན་འཐབ་མི་ག་རང་གིས་ ཚོས་གངས་ལས་བརྒལ་བའི་
འབྲུབ་སྐྱེན་བཀོག་ཐངས་འདི་ ལམ་སྟོན་ རྩ་ པ་དང་འཁྲིལ་དགོ།

༡༠༡ མི་དང་སེམས་ཅན་ རང་བཞིན་གནས་སྤངས་ དེ་ལས་ ཚུ་ ལ་སོགས་པ་བཅོག་པ་ཞུགས་ནི་ལས་
བཀག་འཛིན་འབད་ནི་དོན་ལས་ ལག་ལེན་མ་འཐབ་མི་དང་ ཚོས་གངས་ལས་བརྒལ་བའི་འབྲུབ་
སྐྱེན་ ཅུ་ཆས་ཐེབས་དང་ འབྲུབ་སྐྱེན་གྱི་ཉོད་ཚུ་ བསྐྱེད་ལེན་འབད་ནི་འདི་ རྒྱུ་ལོག་ རྒྱུ་ལོག་
ལས་སྤེད་དང་ ཚོང་ལས་འཐབ་མི་ཚུ་གི་འགན་ཁུར་ཨིན་མ་དང་ དེ་བཞིན་བསྐྱེད་ལེན་འབད་དེ་ ལོ་
བསྐྱར་བཞིན་ཏུ་ རྒྱལ་ཡོངས་སྤྱོད་ལུ་འབྲེལ་བའི་སྤྱོད་ལུ་ གཏང་དགོ།

༡༠༢ རྒྱལ་ཡོངས་སྤྱོད་ལུ་འབྲེལ་བའི་གིས་ བཅའ་ཡིག་དང་སྤྱི་གཞི་གཞི་དང་འཁྲིལ་ཏེ་ ལོ་ལྷ་གི་རྒྱུ་
ལས་ ལྷ་རྟོག་འབད་དེ་ ལག་ལེན་མ་འཐབ་མི་དང་ ཚོས་གངས་ལས་བརྒལ་བའི་འབྲུབ་སྐྱེན་ཚུ་བསྐྱེད་
དགོ།

Respiratory Devices

97. For preventing inhalation of toxic dusts, vapors or gases, the workers shall use any of the following types of respirators or gas-masks suitable for the purpose, namely:
- (1) Chemical-Cartridge respirator;
 - (2) Supplied-Air respirator;
 - (3) Demand flow type respirator;
 - (4) Full-face or half-face gas masks with canister.
98. The concentrates of pesticides in the air where the pesticides are mixed shall not exceed the maximum permissible values.

Training of Workers

99. The handlers of pesticides as well as operators shall be trained in observing safety precautions and handling safety equipment.

Disposal of Used Packages and Obsolete Pesticides

100. All pesticides handlers and operators must adhere to **Guideline 7** on disposal of obsolete pesticides
101. It shall be the duty of Gewogs, Dzongkhags, Agencies and commercial operators to collect unused, obsolete pesticides, surplus material and pesticides containers; and forward to NPPC every year to prevent human, animals, environment and water pollution.
102. The NPPC shall also monitor every five years and collect the unused and obsolete pesticides as prescribed in this Rule.

ལེའུ་ ༡༠ པ།

སྤྲོད་ཆོག་གས།

འཕྲི་སྒྲོན།

༡༠༩ ལྷན་ཁག་གིས་ བཀོད་ཆོག་གས་ཀྱི་རྒྱུ་ལྷན་དང་འཕྲིལ་ཏེ་ བཅའ་ཡིག་དང་སྤྲིག་གཞི་དང་ གནང་བ་
ཡོད་པའི་འབྲུག་སྤྲོད་ཆོག་གི་ཐོ་འདི་ ཏུས་དང་ཏུས་སུ་འཕྲི་སྒྲོན་འབད་ཆོག།

ངེས་ཚིག་

༡༠༧ གནས་སྤངས་ཀྱི་དགོས་མཁོ་བསྐྱུན་ ཚིག་དོན་གྱི་གོ་བ་སོ་སོར་ལེན་དགོཔ་ཡོད་ན་མ་གཏོགས་ དེ་
མིན་ བཅའ་ཡིག་དང་སྤྲིག་གཞི་འདི་ནང་།

- (༡) བཅའ་ཁྲིམས་ཟེར་མི་འདི་འབྲུག་གི་འབྲུག་སྤྲོད་བཅའ་ཁྲིམས་ ༢༠༠༠ ཅན་མར་ལུ་གོ་ནི་ཡིན།
- (༢) ལྷན་རྒྱུ་བ་པ་- འབྲུག་སྤྲོད་ཚིག་ནང་ རྩམ་གཞན་སྤྲོད་བསྐྱེད་ཐོག་ལས་ གནས་ཚད་དང་རུས་
པ་ཡང་ན་ རང་བཞིན་རང་བསོར་བཏང་བ་དང་། ཡང་ན་ཐོ་བཀོད་ཆོག་སྤྲོད་གིས་གནང་བ་
གྲུབ་པའི་ ལྷན་རྩམ་གྱི་བསྐྱེད་སྐྱོར་ཚུ་ ཆ་གནས་མེད་པར་ རྩམ་སྐྱོར་གཞན་སྤྲོད་བསྐྱེད་ཐོག་པ་
ཡང་ན་ ལྷན་རྩམ་ཚབ་འཛུགས་འབད་བ་ ཡང་ན་ གནང་བ་གྲུབ་པའི་རྩམ་སྐྱོར་གྱི་ཚད་བསོར་
བཏོན་འབད་བ། ཡང་ན་ ལྷན་ཡོངས་རྫོགས་ ཡང་ན་ ཆ་ཆས་ཅིག་ ཉེས་ཟམ་དང་རུལ་
བཅུག་ནི་མེད་པ་ ཐལ་བའི་རྩམ་སྐྱོར་ཡོད་པ། ཡང་ན་ བཅོག་པ་ཞུགས་སའི་གནས་སྤངས་
ནང་བཅོལ་ནི་དང་ ལྷན་རྒྱུ་བ་སྤྲོད་བཞག་པ་ལས་ སྤྲོ་གིང་ལུ་ཏུག་ཅན་སྤྲོད་བྱུང་བ་དང་ མི་དང་
དགོས་མཁོ་ཡོད་པའི་སེམས་ཅན་དང་ རང་བཞིན་གནས་སྤངས་ལུ་གཞོན་ཉེན་བྱུང་བ། ཡང་ན་
ཚོས་གཞི་གི་དོན་ལས་ གནང་བ་མ་གྲུབ་པའི་ཚོས་གཞི་རེ་ཡོད་ཚེ་ ལྷན་རྒྱུ་བ་སྤྲོད་བཅོལ་ནི་ཡིན།
- (༣) སེམས་ཅན་ཟེར་མི་འདི་ མི་ལུ་དགོས་མཁོ་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་ ཉེད་བྱེད་དེ་ དེ་ལས་རི་
དུགས་སེམས་ཅན་གྱི་རིགས་ཚུ་ གཞུང་གིས་གཞུང་འབྲེལ་གཏན་མཛོད་ནང་ རྒྱབ་བསྐྱགས་
ཐོག་ལས་སྤུངས་སྤྲོད་དང་ ཉེན་སྲུང་འབད་དགོཔ་གཟིགས་ཚེ་ རོས་འཛོན་འབད་མི་ལུ་ གོ་ནི་
ཡིན།

CHAPTER 10

MISCELLANEOUS

Amendment

103. The Ministry may amend this Rule and list of permitted pesticides from time to time upon the recommendation of the Board.

Definitions

104. In this Rule, unless the context otherwise requires:

- (1) “Act” means The Pesticides Act of Bhutan, 2000.
- (2) “Adulterated”- a pesticide shall be deemed to be adulterated- if any substance has been mixed therewith so as to reduce its quality, strength or alter its nature; or If the chemical composition, approved by the Registration Committee is not adhered to by adding, or substituting any new substance or deleting or changing the quantity of any ingredient authorized; or If it consists in whole or part, of any filthy, putrefied or decomposed substance; or if it has been prepared, packed or stored under conditions whereby it may have been contaminated with filth or whereby it may have been rendered toxic to plant and injurious to man, useful animals and environment; If it contains, for the purposes of coloring only, a color other than the one authorized.
- (3) “Animals” means animals useful to human beings and includes fish and fowl, and such kinds of wildlife as the Government may by notification in the Official Gazette, specify, being kinds which, in its opinion, it is desirable to protect or preserve.

- (ལ) སྐྱེ་ལྷན་འབྲུལ་སྐྱེད་ཟེར་མི་འདི་ རང་བཞིན་ཐོན་སྐྱེད་ལས་བཏོན་པའི་ སྲོ་ཤིང་གི་ཆ་ཤས་ ཡང་
ན་ སྲོ་ཤིང་གི་རྩམ་བཅུད་དང་ཕྱ་འབྲུལ་ལག་ལེན་འཐབ་ཐོག་ལས་ གཞོན་ཉེན་
ཅན་གྱི་ཕྱ་འབྲུལ་ གཞན་བཀག་འཛིན་འབད་ནི། དེ་ལས་ ཤ་ཟ་སེམས་ཅན་དང་ སྲོག་
ཆགས་ དེ་ལས་ གཞན་ཟེར་མི་ སྲོག་ཆགས་ཀྱི་རིགས་ལུ་གོ་ནི་ཨིན།
- (ཤ) བཀོད་ཚོགས་ཟེར་མི་འདི་ འབྲུལ་སྐྱེད་བཅའ་ཁྲིམས་ ༢༠༠༠ ཅན་མ་དང་ འབྲུལ་སྐྱེད་བཅའ་
ཡིག་དང་སྐྱིག་གཞི་དང་འབྲེལ་ཏེ་ གཞི་བཅུགས་འབད་མི་ འབྲུལ་སྐྱེད་བཀོད་ཚོགས་ལུ་གོ་ནི་
ཨིན།
- (ཆ) ཚོང་འབྲེལ་གྱི་གཞོན་འབྲུལ་བཀག་འཛིན་གྱི་ལས་སྡོད་ཟེར་མི་འདི་ སོ་ནམ་དང་འབྲེལ་བའི་
འབྲུལ་བཀག་འཛིན་དང་ སེམས་ཅན་ བླུ་མ་ཚལ་གྱི་ལུ་མ་གསོ་སྐྱོང་ཁང་ མཛེས་ལྷན་དང་
རྩ་སྲུང་གི་འབྲུལ་བཀག་འཛིན་ སོན་སྐྱེད་བཅོས་ ཚུ་འབྲེལ་འབྲུལ་བཀག་འཛིན་ བཟོ་གྲུ་ཁང་
གཙུག་ལྗེ་བཟོ་བཀོད་ དཔེར་ན་སྐྱེད་ཁང་དང་ ཟ་ཁང་སྡོད་ཁྱིམ་ཚུ་གི་མཐའ་འཁོར་སྐྱོག་བརྟན་
ཁང་ སྲོ་སྐྱོན་ཁང་ ཉོད་ གནམ་གྱུ་ ཅཅས་ཁང་ འབྲུ་སྐྱེད་མཛོད་ཁང་ མི་མང་གསོ་བའི་
འཕྲོད་བསྟེན་ འབྲེལ་བའི་འབྲུལ་བཀག་འཛིན་གྱི་དོན་ལས་ ཁྱིམ་ནང་འབྲུལ་བཀག་འཛིན་དུ་
པ་ཅན་གྱི་སྐྱེན་ བརྩིས་པའི་འབྲུལ་བཀག་འཛིན་ལས་སྡོད་དང་ རིམ་ལུགས་འབྲུལ་སྐྱེད་སྡོད་
མི་གང་རུང་ཅིག་ལུ་གོ་ནི་ཨིན།
- (ཇ) ལག་ལེན་འཐབ་ནི་རྩོགས་པའི་ཚེས་གངས་ ཡང་ན་ ལག་ལེན་རྩོགས་པའི་ཚེས་གངས་ ཡང་
ན་ ཉེ་མ་ལག་ལེན་འཐབ་ཟེར་མི་འདི་ ཚེས་གངས་ ཡང་ན་ ལྷན་འདི་གི་ཤུལ་ལས་ འབྲུལ་
སྐྱེད་ཚུ་བཅོང་ནི་དང་ ལག་ལེན་འཐབ་མི་ཚོགས་ཟེར་ ཉོད་གུ་འབྲི་ཡོད་མི་དང་ ཡང་ན་ ལག་
ལེན་འཐབ་ནི་རྩོགས་པའི་དུས་ཚོད་ ཡང་ན་ བཅོང་ནི་ ཡང་ན་ ལག་ལེན་འཐབ་ནི་འདོད་
ལས་མེན་ཟེར་མི་ བད་ཡིག་ལུ་གོ་ནི་ཨིན།
- (ང) བཅོམ་ཞུགས་སེལ་བ་ཟེར་མི་འདི་ འབྲུལ་སྐྱེད་ཚུ་དུག་མིན་གྱི་རྩམ་ལུ་ བསྐྱར་མི་རིམ་པ་ལུ་
གོ་ནི་ཨིན།
- (ཉ) བཀོག་ནི་ཟེར་མི་འདི་ འབྲུལ་སྐྱེད་ ཡང་ན་ ཉོད་ཚུ་རང་བཞིན་གནས་སྡངས་ལུ་ གཞོན་པ་
འབྲུང་ནི་ལས་ ཉེན་སྐྱོབ་འབད་ནི་དོན་ལས་ གཏན་འཇགས་སྡེ་བཀོག་ནི་ལུ་གོ་ནི་ཨིན།

- (4) Bio-Pesticides means pesticides derived from natural products including plant parts or extracts of plants and microorganisms, use of microorganisms to control other harmful microorganisms, rearing of predators, parasites or parasitoids.
- (5) “Board” means the Pesticides Board established under the Pesticide Act 2000 and This Pesticides Rules and Regulations.
- (6) “Commercial Pest Control Operations” means any pest control operations, any application or dispensing of pesticide(s) including household pest control, fumigants, for commercial purposes in agricultural pest control, animals, forest nurseries, ornamental and turf pest control, seed treatment, aquatic pest control, industrial, institutional, structural, such as hospitals, hotels, residential premises, cinemas, clubs, containers, aircrafts, warehouses, grain storage houses, public health pest control.
- (7) “Date of Expiry” or “Expiry Date’ or “Use Before” means the date or the month, after which no pesticides shall be sold or used, and is mentioned on the container, and/or label against the column “date of expiry” or “not for sale and/or use”;
- (8) “Decontamination” means processes which convert pesticides into non-toxic compounds.
- (9) “Disposal” means discarding pesticides or container in a permanent manner to avoid unreasonable adverse effects to the environment.

- (༡༠) ཟ་ཆས་ཟེར་མིའདི་ མི་གིས་བཟའ་ནིའི་དོན་ལས་ཨིན་མི་ རྒྱ་དང་མངར་ཆབ་ ལ་སོགས་པའི་
བརྒྱད་འབྲིན་མི་ཟས་སྦྱོར་དང་ཕྱོ་རྩལ་བཅིས་པའི་ བཟོ་སྦྱོར་ ཡང་ན་ བཟོ་སྦྱོར་ཕྱེད་ ཡང་ན་
མ་བཟོ་བ་ཡོད་མི་ ཟས་རིགས་ཅིག་ཨིན་ཅུང་ ཟ་སྤོང་དང་ཉམ་ལུ་ དེ་ལས་ བཟོ་སྤོང་མེན་མི་
ཅིག་ལུ་གོ་ནི་ཨིན།
- (༡༡) བྱ་པ་བཏང་ནི་ཟེར་མིའདི་ དོང་མེད་པའི་ཁྱིམ་ཅིག་ ཡང་ན་ རྒྱུང་མི་ཐལ་བའི་སྦྱོད་ཀྱི་བར་ཅུང་
སྦོད་ཀྱི་ནང་ ཡང་ན་ རུ་ལག་སྡེ་འཐོན་ནི་དང་ མ་རུལ་འཐོན་ནི་བཀག་འཛིན་འབད་ནིའི་དོན་
ལས་ འབྲུམ་སྤོང་རྒྱུང་གི་ནམ་པ་སྡེ་བཏང་མི་ཅིག་ལུ་གོ་ནི་ཨིན།
- (༡༢) ཁྱིམ་འཁོར་འབྲུམ་སྤོང་ཟེར་མིའདི་ ཁྱིམ་དང་ཁྱིམ་གྱི་མཐའ་འཁོར་ལུ་ཡོད་པའི་ ཕྱི་ཅོ་དང་ཞོ་
ལེས་ སྤྱང་ནག་ མ་གྲོག་མོ་ འབྲེ་གི་ ཤོག་ཀུ་ཟ་མི་འབྲུམ་དང་ གཞན་ཚུ་བཀག་འཛིན་འབད་
ནི་དོན་ལས་ ལག་ལེན་འཐབ་མི་ལུ་གོ་ནི་ཨིན།
- (༡༣) བརྟག་དབྱེད་ཁང་ཟེར་མིའདི་ འབྲུམ་སྤོང་བཅའ་ཡིག་དང་སྤྱི་ག་གཞི་འོག་ལུ་ གཞི་བརྟགས་
འབད་མི་འབྲུམ་སྤོང་བརྟག་དབྱེད་ཁང་ལུ་ གོ་ནི་ཨིན།
- (༡༤) ཚོགས་ཐམ་དབང་འཛིན་ཟེར་མིའདི་ བརྟག་རྒྱུས་རྟུན་ལག་ལུ་གོ་ནི་ཨིན།
- (༡༥) བའ་འབྲེན་ཟེར་མིའདི་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་འབག་འོང་ནི་ ཡང་ན་ འགོ་བརྟག་ནི་ལུ་གོ་ནི་ཨིན།
- (༡༦) འབྲུམ་སྤོང་ཞིབ་དབྱེད་པ་ཟེར་མིའདི་ འབྲུམ་སྤོང་བཅའ་ཡིག་དང་སྤྱི་ག་གཞི་ ༢༠༡༩ ཚན་མ་
དང་འཁྲིལ་ཏེ་ བརྟག་བཞག་འབད་མི་ ཞིབ་དབྱེད་ལུ་གོ་ནི་ཨིན།
- (༡༧) བཟོ་བསྐྱུན་ཟེར་མིའདི་ སྤྱི་ལཱ་འབྲུམ་སྤོང་བཟོ་བསྐྱུན་དང་ འདི་གིས་བཟོ་ནི་དང་ སྦྱོར་ནི་
སྤྱི་ག་གི་ བསྐྱེད་ནི་ བཟོ་ནི་ སྤྲུལ་རྒྱུ་ལོ་ ལ་ཡིག་འབྲི་ནི་ ཡང་ན་ དེ་མིན་པའི་ སྤྱི་ལཱ་འབྲུམ་
སྤོང་འདི་ བཟོ་དོན་དོན་ལས་བཅོས་མི་ཅིག་ལུ་གོ་ནི་ཨིན།
- (༡༨) བཟོ་བསྐྱུན་ཚོས་གངས་ཟེར་མིའདི་ རྒྱ་རྩལ་ཚུ་ག་ཅིག་སྦྱོར་འབད་བའི་ཚོས་གངས་ ཡང་ན་
ལྷོ་ལུ་གོ་ནི་ཨིན།
- (༡༩) སྤོང་ཟེར་མིའདི་ སྤོང་ཚུང་དང་དམ་སྤྱིས་ ཅེས་ ལྷགས་འིན་སྦོད་ ལྷགས་ཚང་ སད་ཅོ་
སད་ཅུང་ སྤྱུ་རས་ ཡང་ན་ འབྲུམ་སྤོང་བཞག་ས་ ཡང་ན་ སྤོང་རྒྱུ་ལོ་ཅིག་ལུ་གོ་ནི་ཨིན།
- (༢༠) གཞི་དེ་འབྲུམ་ཟེར་མིའདི་ སྤོང་ཚོགས་ཡོད་པའི་སེམས་ཚན་དང་ དེ་ལས་སྤོང་ཚོགས་མེད་
པའི་སེམས་ཚན་ འབྲུམ་ཚོགས་རིམ་ སྤོང་ཚོགས་གདོང་སོ་ཚན་ ཅོང་འབྲུམ་ ཡང་ན་

- (10) “Food” means any article or substance, intended for human consumption, whether processed, semi-processed or raw, including water and beverages which may contain any flavouring matter or condiments, except for pharmaceutical drugs, tobacco and cosmetics;
- (11) “Fumigation” means application of pesticide in the gaseous form in the enclosed chamber or gas proof covers (hatch covers) or in any controlled manner to control infestation and/or infection.
- (12) “Household Pesticides” means pesticides used to control pests in and around homes like rats, cockroaches, flies, ants, bed bugs, silver fish and others
- (13) “Laboratory” means the Pesticides Laboratory established under This Pesticides Rules and Regulations.
- (14) “Licensing Authority” means Ministry of Economic Affairs.
- (15) “Import” means to bring or introduce into the country
- (16) “Pesticides Inspector” means Inspector appointed under Pesticides Rules and Regulation of Bhutan, 2019.
- (17) “Manufacture” means manufacture of bio-pesticides and it means to prepare, compound, formulate, mix, make, pack, label, or otherwise treat the bio-pesticide with a view to its sale.
- (18) “Manufacturing Date” means the date or month when the homogenous mix of substances is made.
- (19) “Package” means a box, bottle, casket, tin, case, receptacle, sack, bag, wrapper or other thing in which a pesticide is placed or packed.
- (20) “Pest” means any vertebrate animal, and any invertebrate animal including but not limited to any insect, other arthropod, rodent, nematode, or mollusk but excluding any internal parasite of

ལུས་མཉེན་སྲོག་ཆགས་འབད་རུང་ མི་དང་སེམས་ཚན་གྱི་ནང་ཡོད་པའི་ འབྲུལ་སྲིན་མ་ཡིན་
 པའི་རིགས་ དགོས་མཁོ་མེད་པའི་སྐབས་ ས་དང་རྒྱུན་སྐྱེ་མི་ སྲོ་ཤིང་སྲོ་དྲེག་དང་སྐྱུ་རུ་
 བཤེར་སྲོ་དང་ དེལས་སྐྱུས་ལེགས་ཚན་གྱི་སྲོ་ཤིང་ ཡང་ན་ ཆ་གས་ ཉམ་སྐྱ་ སྤར་བས་ནད་
 འབྲུལ་ སྤར་འབྲུལ་ ཡང་ན་ སྤར་འབྲུལ་གཞན་ཚུ་ལུ་ གོ་ནི་ཡིན་རུང་ སྲོག་ལྷན་སེམས་ཚན་དང་
 ཟས་སྦྱོར་ལྷན་པའི་ཟ་འབྲུང་དང་ ཟས་སྦྱོར་ལྷན་པའི་སེམས་ཚན་གྱི་ཆག་ མངར་ཆབ་སྐྱེན་དང་
 བཟོ་སྐྱེན་ལུ་མི་ལྷབ།

- (༢༡) གཞོད་འབྲུལ་བཀག་འཛིན་ལས་སྦྱོད་པ་ཟེར་མི་འདི་ མི་གང་རུང་ཅིག་ འབྲུལ་བཀག་འཛིན་
 ལས་སྦྱོད་འབད་མི་ཅིག་དང་ འདི་ཡང་མི་ངོ་ ཡང་ན་ ལས་སྡེ་ ཚོང་སྡེ་ ཡང་ན་ ལས་སྡེ་
 ཅིག་གི་འོག་ལུ་ བཀག་འཛིན་གྱི་ལཱ་འབད་མི་ཅིག་ལུ་གོ་ནི་ཡིན།
- (༢༢) འབྲུལ་སྐྱེན་ཟེར་མི་འདི་ སོ་སོ་སྡེ་བཀོད་ན་མ་གཏོགས་ བྱིས་འཁོར་གྱི་འབྲུལ་སྐྱེན་བརྩིས་ཏེ་
 བཟོ་སྦྱོར་འབྲུལ་སྐྱེན་ ཡང་ན་ སྐྱེ་ལྷན་གྱི་འབྲུལ་སྐྱེན་ལུ་གོ་ནི་ཡིན།
- (༢༣) བཟོ་སྦྱོར་འབྲུལ་སྐྱེན་ཟེར་མི་འདི་ རྒྱ་རྩལ་དང་རྒྱ་རྩལ་ཚུ་བསྐྱེས་པའི་དངོས་པོ་ ག་ཅི་ཡིན་རུང་
 བད་འབྲུལ་བཀག་ནི་དང་ མེད་པ་གཏང་ནི་ བཀག་འཛིན་འབད་ནི་ མི་དང་སེམས་ཚན་ཚུ་
 ལུ་ཡོད་པའི་ནད་གཞི་དང་ མ་དགོ་པའི་སྲོ་ཤིང་དང་སེམས་ཚན་གྱི་རིགས་ཚུ་གིས་བཟོ་བསྐྱེན་
 འབད་བའི་སྐབས་དང་ ཟས་སྦྱོར་གསོག་འཛིན་ སྐྱེལ་འབྲེན་ ཟ་འབྲུང་ཚོང་འབྲེལ་ སོ་ནམ་
 གྱི་ཅཱམ་ ཤིང་ཆས་དང་ སྲོ་ལོ་སེམས་ཚན་གྱི་ཆག་ ཡང་ན་ འབྲུལ་དང་དུག་ཚན་སེམས་
 ཚན་དང་ ཡང་ན་ འབྲུལ་གཞན་ཚུ་བཀག་འཛིན་འབད་ནི་དོན་ལས་ སེམས་ཚན་གྱུ་ལག་
 ལེན་འབྲུབ་པའི་སྐབས་ གཞོད་པ་ཡོད་མི་དང་ བར་དགོགས་ཚུ་བརྩིས་ཏེ་ འབྲུལ་བཀག་ཆ་
 དང་ མེད་པ་བཏང་ནི་ བཀག་འཛིན་འབད་ནི་དོན་ལས་ཟས་ཅིག་ ཡང་ན་ ཟས་སྦྱོར་ཅིག་ལུ་
 གོ་ནི་ཡིན། ཚིག་འདི་ནང་ སྲོ་ཤིང་རྒྱགས་ནི་ མཚམས་འཛིན་འབད་ནི་ འདབ་མ་བྱུང་སྐྱེན་
 རྐྱལ་སྐྱེན་ ཡང་ན་ ཤིང་འབྲས་དུས་མིན་བྱུང་འགྲོ་མི་ལས་ མཚམས་འཛིན་འབད་མི་ སྐྱེན་
 ཟས་དང་འབྲུ་སྐྱེན་ གསོག་འཛིན་འབད་དེ་སྐྱེལ་འབྲེན་མ་འབད་བའི་ སྲོ་ཤིང་ལས་མེད་པ་
 འགྲོ་ནི་ལས་བཀག་འཛིན་འབད་མི་ རྒྱ་རྩལ་ཅིག་ལུ་གོ་ནི་ཡིན།

living man or animals; any plant growing where it is not wanted, including terrestrial or aquatic plant, such as any moss, alga, liverwort, or other plant of high order and any plant part; fungus, bacteria, virus, bacteria or other micro-organism, except for those on or in living animals and those on or in processed food or processed animal feed, beverages, drugs and cosmetics.

- (21) “Pest Control Operator” means any person who undertakes pest control operations and includes the person or the firm or the company or the organization under whose control such a person (s) is operating.
- (22) “Pesticides” shall mean synthetic or bio-pesticides including household pesticides unless otherwise specified.
- (23) “Synthetic Pesticides” means any substance or mixture of substances intended for preventing, destroying or controlling any pest, including, vectors of human or animal disease, unwanted species of plants or animals causing harm during or otherwise interfering with the production, processing, storage, transport or marketing of food, agricultural commodities, wood and wood products or animal feeds, or which may be administered to animals for the control of insects, arachnids or other pests in or on their bodies. The term includes substances intended for use as a plant-growth regulator, defoliant, desiccant, or agent for thinning fruit or preventing the premature fall of fruit, and substances applied to crops either before or after harvest to protect the commodity from deterioration during storage and transport.

(༡༥) ས་ཁོངས་ཟེར་མི་འདི་ ས་ཚད་ཚོང་ཁང་ སྟེགས་ཚོང་ ཡང་ན་ འབྲུལ་སྐྱེད་བཙོང་ས་ ཡང་
ན་ བཟོ་སྐྱེད་ ཡང་ན་ གསོག་འཛོག་ ཡང་ན་ ལག་ལེན་འཐབ་མི་དང་ འབྲུལ་སྐྱེད་སྒྲིལ་
འབྲེན་འབད་མི་སྐྱུམ་འཁོར་ ཕྱིས་པའི་ས་གནས་ལུ་གོ་ནི་ཨིན།

(༡༥) ལག་ལེན་འཐབ་ནི་ལས་ བཀག་ཆ་འབད་བའི་འབྲུལ་སྐྱེད་ཟེར་མི་འདི་ འབྲུལ་སྐྱེད་གང་རུང་
ཅིག་ ལམ་སྟོན་དང་ཉེན་བརྟེན་ དེ་ལས་བྱུང་བརྟེན་དང་འཕྲིལ་ཉེ་ ལག་ལེན་འཐབ་ཚེ་དང་ ལག་
ལེན་འཐབ་ས་དང་འཕྲིལ་ གནང་བ་གྲུབ་མི་ཅིག་དང་ ཡང་ན་ ལྷབ་ཆེས་དང་སྦྱིར་བཏང་གི་
ངོས་ལེན་འབད་བའི་ལམ་ལུགས་འདི་གིས་ སྦྱིར་བཏང་ལུ་མཚམས་འཛིན་འབྲེབ་བཀག་མ་
དགོས་དང་ རྒྱ་དང་སྟོག་རྒྱུང་ སྟོ་ཤིང་ མི་དང་སེམས་ཅན་གཞན་ཚུ་ གཅིག་གིས་གཅིག་ལུ་
བརྟེན་ སྟོང་མི་ནང་འཁོར་ གཅིག་མཐུན་འབྲེལ་བ་དང་ འབྲུལ་སྐྱེད་ལག་ལེན་འཐབ་མི་ལུ་
མ་སྟོན་དང་ཐོ་བཀོད་ཚོགས་རྒྱུང་གིས་མཁས་མཚོག་གི་ལྟ་རྟོག་འོག་ལུ་ ལག་ལེན་འཐབ་ནི་འདི་
དོན་ལས་ གནང་བ་གྲུབ་པའི་ཐོ་བཀོད་ལུ་ བར་རྒྱུན་འབྱུང་མི་ལུ་གོ་ནི་ཨིན།

(༡༦) བཅའ་ཡིག་དང་སྒྲིག་གཞི་ཟེར་མི་འདི་ འབྲུག་གི་འབྲུལ་སྐྱེད་བཅའ་ཡིག་དང་སྒྲིག་གཞི་ སྤྱི་ལོ་
༡༠༡༩ ཅན་མ་ལུ་གོ་ནི་ཨིན།

(༡༧) རྩུམ་མ་ཟེར་མི་འདི་ གལ་སྲིད་འབྲུལ་སྐྱེད་གཞན་གྱི་མིང་ཐོག་ལུ་ བཟོ་སྐྱེད་འབད་འབད་མ་
ཨིན་པ་ཅིན་ འབྲུལ་སྐྱེད་འདི་རྩུམ་མ་སྟེ་ ཆ་བཞག་དགོ། གལ་སྲིད་འབྲུལ་སྐྱེད་འདི་ རྩུམ་
ཚད་མེད་པ་ ཡང་ན་ མགུ་འབྲིད་རྒྱབ་ནི་དོན་ལུ་ འབྲུལ་སྐྱེད་གཞན་གྱི་རྩུམ་ཚད་ལས་ དཔེ་
བཤུས་འབད་འབད་མ་ ཡང་ན་ སྟོན་གུ་ཚད་གཞི་ངོས་སྟོན་ནི་དོན་ལུ་ ཡང་ན་ འབྲུལ་
སྐྱེད་གཞན་དང་ དབྱེ་བ་ཕྱི་ནི་དོན་རྟོགས་མེད་ན་མ་གཏོགས་ འབྲུལ་སྐྱེད་གཞན་གྱི་མིང་འབྲི་
སྟེ་ཡོད་ཚེ། གལ་སྲིད་སྟོན་གུ་འབྲུལ་སྐྱེད་བཟོ་བསྐྱེད་འབད་མི་སྟེ་ གཡོ་བརྒྱུས་འབད་དེ་ མི་ངོ་
ཡང་ན་ ཚོང་སྟེ་ཅིག་ རྩུམ་མ་ ཡང་ན་ མེད་མི་ཅིག་གི་མིང་ཡོད་ཚེ། གལ་སྲིད་ཐོན་སྐྱེད་འདི་
བཟོ་སྐྱེད་པ་ཅིག་གི་མེན་རུང་ ཐོན་སྐྱེད་ངོ་མ་ཨིན་པར་རྩུམ་ཚེ་ རྩུམ་མ་ཨིན་མ་པར་ ཆ་བཞག་
དགོ།

- (24) “Premises” means any land, shop, stall, or place where any pesticide is sold or manufactured or stored or used, and includes any vehicle carrying pesticides.
- (25) “Restricted-For-Use Pesticide” means any pesticide, when applied in accordance with its directions for use, warnings and cautions and for the uses for which it is authorized, or for one or more of such uses, or in accordance with a widespread and commonly recognized practice, may generally cause, without any additional regulatory restrictions, unreasonable adverse effects on water, air, and all plants and man and other animals living therein and the inter-relationship which exist among them, including injury to the pest control operator, and the registration granted by the Registration Committee for use under expert supervision.
- (26) “Pesticides Rules and Regulations” means The Pesticides Rules and Regulations of Bhutan, 2019.
- (27) “Spurious” - a pesticide shall be deemed to be spurious- If it is manufactured under a name which belong to another pesticide. If it is an imitation or sub-standard for another pesticide in a manner likely to deceive or bears upon it or upon its label or upon its container the name of another pesticide unless it is plainly and conspicuously marked so as to reveal its true character and its lack of identity with such other pesticide. If the container bears the name of the person or company purporting to be the manufacturer of the pesticide, which person or Company is fictitious or does not exist. If it purports to be the product of a manufacturer of whom it is not truly a product.

ལུང་སྒྲུག་ལ།
འབྲུག་གི་རིམ་པ།

ཨང།	གནད་དོན།	འབྲུག་ ཁྲི་དུལ་གྲུལ།	དྲན་ཐོ།
༡	སྐྱེ་ལྷན་འབྲུག་སྐྱེ་བའོ་བསྐྱེན་འབད་ནི་དོན་ལས་ དབང་ཚའི་ལག་ཁྱེར་སྒྲོད་ནི།	༥༠༠	
༢	དབང་ཚའི་ལག་ཁྱེར་འདྲ་པར་སྒྲོད་ནི།	༡,༠༠༠	
༣	བའོ་སྐྱེ་འབྲུག་སྐྱེན་ ཡང་ན་ སྐྱེ་ལྷན་འབྲུག་སྐྱེན་ བརྟག་ཞིབ་དང་དབྱེ་དབྱུད་འབད་ནི།	༢༠,༠༠༠	དཔེ་ཚད་རེ་ལྷན།
༤	འབྲུག་ལུ་བའོ་བསྐྱེན་འབད་ནི་ སྐྱེ་ལྷན་འབྲུག་སྐྱེན་ བརྟག་ཞིབ་དང་དབྱེ་དབྱུད་འབད་ནི།	༢༠,༠༠༠	དཔེ་ཚད་རེ་ལྷན།
༥	ནང་འདྲེན་ཚོག་ཐམས།	༣༠༠	

SCHEDULES
Schedule of Fees

Sl. No.	Particulars	Fees (Amount in Nu.)	Remarks
1	Issuance of Certificate of Authorization to manufacture bio- pesticides	500	
2	Issuance of duplicate Certificate of Authorization	1,000	
3	Testing and analyzing the synthetic or bio-pesticides	20,000	Per sample
4	Testing and analyzing the bio-pesticides manufactured in Bhutan	20,000	Per sample
5	Import permit	300	